

Catalunya Cristiana

[/catalunyacristiana](#)

[catalunya_cristiana](#)

www.catalunyacristiana.cat

[@catorcristiana](#)

[catalunya cristiana](#)

Dependència, els límits d'una llei tensionada

L'ajuda a les persones dependents i a les famílies cuidadores conviu amb l'infr finançament, tràmits farragosos i llistes d'espera importants

EN PRIMER PLA P 3, 8-12



Agustí Codinach

• El Papa fa seu el dolor d'israelians i palestins

Crònica del nostre corresponsal a Roma,
Rodrigo Moreno Quicios

P 16-17



© Vatican Media

SUMARI

3 DESEMBRE 2023

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47



18-19

Restauració de l'església de Vistabella

L'obra modernista de Josep Maria Jujol recupera l'esplendor





21

Mn. Martí Triquell, nou prevere de la diòcesi de Terrassa

El jove de 30 anys explica l'alegria que suposa ser sacerdot



38-39

50è aniversari del martiri de Joan Alsina

Aprofundim en la figura del capellà gironí assassinat pel règim de Pinochet



40

Col·loqui sobre els evangelistes a la Sagrada Família

Diversos experts reflexionen al voltant de la temàtica

EDITORIAL

Bon tracte a les persones grans

“El bon tracte ens fa grans” és el nom d'un moviment que es va presentar el 15 de juny del 2019, en el marc del Dia Mundial de la Presa de Consciència de l'Abús i el Maltractament a les Persones Grans. Per a les entitats impulsores, el principal maltractament que pateixen les persones grans és haver-ne fet un sector invisible, però n'hi ha molts altres que, malauradament, formen part de la vida quotidiana. En el número d'aquesta setmana ens fixem en les conseqüències que té per a les persones grans, sobretot les més vulnerables, la lentitud i la poca capacitat d'aplicació de la Llei de dependència.

En efecte, a Catalunya, hi ha uns 10 mesos de temps mitjà des de la sol·licitud de la dependència fins a la resolució de prestació i d'1 any i mig per fer la valoració de discapacitat, amb conseqüències de sobrecàrrega en les famílies i els primers cuidadors. Així, entre desembre del 2021 i novembre del 2022 van morir 13.801 persones en llista d'espera sense poder ser ateses. L'Associació de Directors i Gerents de Serveis Socials ha revelat que Catalunya és la comunitat amb més persones dependents amb dret reconegut en espera d'atenció: 69.770 persones (27,1% del total de dependents, més del doble que la mitjana espanyola, que se situa en el 12,7%).

Diu molt de la nostra societat la manera com tractem les persones més vulnerables, els col·lectius descartats que afirma el papa Francesc, entre els quals s'inclou el de la gent gran. Per ells, Francesc va convocar la Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran, que se celebra cada any el diumenge més proper a Sant Joaquim i Santa Anna. La tercera edició va tenir lloc el diumenge 23 de juliol passat amb el lema “L'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació” (Lc 1,50).

Una societat realment humanista i humanitzadora serà capaç de posar les persones grans, amb tot el seu llegat, en el lloc que els pertoca: al centre de les famílies, de les societats i de les polítiques públiques.

.....

Subscriviu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (**ompliu ordre adjunta*)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

La setmana en tuits

ANTÓNIO GUTERRES
@ANTONIOGUTERRES

Secretari general de l'ONU
23/11/2023

Acullo amb satisfacció l'acord assolit per Israel i Hamas. És un pas important en la direcció correcta, però queda molt per fer. @ONU mobilitzarà totes les seves capacitats per donar suport a l'aplicació i maximitzar l'impacte positiu sobre la situació humanitària a Gaza

JOAN GÓMEZ I SEGALÀ
@JOANBGS

Sociòleg
23/11/2023

Una il·lusionada @elisabethLheure recull el X Memorial Cassià Just en un emotiu acte de reconeixement al seu gran testimoniatge. L'enhorabona per a ella i per totes les causes que representa: la fe bahà'í, les minories perseguides, les dones, el diàleg interreligiós...

OSCAR OJEA
@OSCAR_OJEA

President Conferència Episcopal Argentina
22/11/2023

Felicitem el president electe Javier Milei i preguem per la tasca que ell i les noves autoritats tiraran endavant a partir del 10 de desembre

MIREIA PRATS I RIERA
@MIREPRATS

Periodista
21/11/2023

Centenars d'avis aconseguixen envellir a casa, envoltats dels seus records, els veïns, les botigues del barri... per fer-ho la comunitat de @santegidio_ES reclama recursos a les administracions @bcn_ajuntament @govern pq assegurin que dur els vells a les residències és un error

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

SINTONIA AMB ELS PESSEBRES

La nostra programació ha fet molt present els pessebres aquests dies, amb motiu dels 800 anys del primer pessebre de sant Francesc d'Assís a Greccio (Itàlia). El 22 de novembre uns minuts després de les 17 hores, Mercè Raga recollia interessants testimonis sobre pessebrisme en el programa *Fabricació pròpia*. Ismael Porta, director del Museu del Pessebre de Catalunya, a Montblanc, explicava que la instal·lació "està dividida en tres plantes amb gairebé un miler de figures i 1.500 en el fons museogràfic". També destacava que porta des de ben petit "treballant

amb les figures i els decorats dels pessebres".

El 21 de novembre, l'espai *Sense distància* presentava "#eduGRECCIO-800cat", un concurs de pessebres convocat per la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Eloi Aran, cap de l'Àrea d'Identitat i Missió de l'entitat, anunciava per a l'endemà un *webinar* titulat *La vida en un pessebre*. A més, els informatius recollien el macropessebre vivent representat el 19 de novembre a Montserrat, on van participar més de 900 figurants procedents d'arreu de Catalunya.

Zoom MACIÀ GRAU



El 19 de novembre, Montserrat va acollir un esdeveniment històric, "únic i irrepètible": un macropessebre vivent amb la participació de més de 900 figurants procedents d'arreu del país. Aquesta iniciativa, organitzada per la Federació de Pessebres Vivents de Catalunya, es va fer per commemorar l'efemèride dels 800 anys del primer pessebre de la història (obra de sant Francesc d'Assís el 1223). Milers de visitants van apropar-se al santuari per gaudir d'aquest pessebre, repartit en diversos espais com la plaça de Sant Jordi, la plaça del Museu o el camí dels Degotalls.

L'efemèride

4 de desembre del 1997

La Unesco declara Patrimoni de la Humanitat el Palau de la Música Catalana i l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau



La sal de la terra

75 anys de drets humans



ALFONS CALDERÓN
Cristianisme i Justícia

La Declaració Universal dels Drets Humans va ser proclamada per les Nacions Unides el desembre del 1948. Enguany celebrem, doncs el 75è aniversari. No es tracta d'un fenomen que neixi per generació espontània, ni que culmini en aquell moment. Les arrels cristianes dels drets humans es remunten a molt enrere.

A tall d'exemple, al segle XVI, els teòlegs i juristes de l'Escola de Salamanca, com el dominic Francisco de Vitoria o el jesuïta Francisco Suárez, van desenvolupar els fonaments del reconeixement jurídic de la vida, la dignitat i la llibertat de pensament, entre d'altres, com a drets naturals, extensius a tota la comunitat humana.

Les arrels cristianes dels drets humans es remunten a molt enrere

Foren els precursors del que després esdevindria el dret internacional.

Ja a mitjans del segle XX, el filòsof convertit al catolicisme Jacques Maritain contribuï als treballs preparatoris de la Declaració que ara commemorem.

Des del Concili Vaticà II, els diferents papes s'han referit clarament a la qüestió. Aquest any és també el 60è aniversari de l'encíclica *Pacem in terris*, de Joan XXIII, que l'aborda de manera explícita.

Reprent el magisteri dels seus predecessors, Francesc, en la seva darrera exhortació apostòlica, *Laudate Deum*, denuncia la debilitat de la política internacional i rebla, com ho afirmava també fa vuit anys a l'encí-

clica *Laudato Si'*, que calen organitzacions mundials més eficaces dotades d'autoritat per assegurar el bé comú, l'erradicació de la fam i la misèria i la defensa certa dels drets humans fonamentals.

Destacats protestants com Luther King o Dag Hammarskjöld també n'han fet una defensa lúcida fins a les últimes conseqüències en els seus àmbits respectius.

Deia Calderón de la Barca: "*La violència sobra donde la costumbre falta.*" Perquè els drets humans esdevinguin costum arreu, hi ha encara un llarg camí per recórrer. El model de tants que els han promogut i ho continuen fent esperona i és motiu d'esperança en moments complicats.

Punt de vista

Donar esperança en la tristesa



MN. JUAN MANUEL BAJO LLAURADÓ
Director-Coordinador de SIPS-Catalunya

Tristesa i melancolia no les vull a casa meva", diu santa Teresa de Jesús, però no sempre trobem la manera de prevenir i afrontar saludablement la desesperança provocada per la tristesa i la depressió. Si sabem com caminar per aquest camí en podrem sortir reforçats tant humanament com espiritualment. La Campanya del Malalt d'enguany es vol fixar en aquelles persones que es troben en situació de tristesa i desesperança.

En qualsevol situació de tristesa i sofriment, un pot i ha de trobar on aferrar-se per poder trobar una porta

oberta a tant patiment des del nivell emocional fins a l'espiritual. L'esperança i la fe són l'antídot contra la tristesa i l'abatiment en què el món està immers.

Existeixen raons i estudis que recolzen la influència positiva de l'acompanyament emocional i espiritual. Concretament, es pot afirmar que l'acompanyament pastoral i espiritual afavoreix positivament en els quadres depressius, d'ansietat, de suïcidi, abús de substàncies, dols mal acabats i fins i tot en les psicosis.

Entre aquestes raons podem assenyalar les següents:

Afavoreix el desenvolupament integral de la persona, facilitant la introspecció, el sentit positiu de la vida i proporcionant eines per afrontar els conflictes quotidians.

Enforteix les xarxes socials i familiars, protegint l'individu de l'aïllament social tot proporcionant sentit de pertinença i autoestima.

Des de l'espiritualitat i la pastoral no caure en la temptació de reafirmar que la persona no té futur, sinó fer l'acompanyament per fer que trobi sentit al seu present o a la seva pròpia capacitat per trobar-lo. És possible que per ajudar-la a cercar l'esperança, s'hagi d'insistir en les seves possibilitats presents, de vegades amagades, i que la mateixa persona descobreixi.

Ens cal fer un nou enfocament des de la Pastoral de la Salut. La Campanya d'enguany ens ha de servir per trobar recursos integrals per fer l'acompanyament a aquestes persones, tal com ens recorda el profeta Jeremies: "Canviaré el dol en dies de festa, els consolaré de les penes i els alegraré" (Jr 31,13).

L'esperança i la fe són l'antídot contra la tristesa i l'abatiment



**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Esperem Jesús amb alegria

Aquest diumenge iniciem el temps litúrgic d'Advent. Advent és una paraula d'origen llatí que significa "arribada" i a l'antiguitat era utilitzada per al·ludir a la visita d'un personatge important en un lloc remot. Els cristians fem servir aquesta paraula per referir-nos a l'arribada de Crist, una visita que transcendirà, perquè Crist ha vingut al món per salvar-nos i quedar-se per sempre entre nosaltres. Quina bona notícia!

Durant aquests dies que precedeixen Nadal voldria fer-vos una proposta. Us suggereixo fer alguna de les vostres estones de pregària a partir de les pregàries eucològiques de les eucaristies dels diumenges d'Advent, és a dir, la pregària de col·lecta, la d'ofertori i la de postcomunió de la missa. Aquestes pregàries són un tresor que ens ajudaran a aprofundir el sentit de l'Advent. Totes elles ens conviden a tenir esperança, a preparar-nos per Nadal i a estar atents a la vinguda del Senyor.

Advent és un temps d'esperança en què desitgem amb alegria l'arribada de Jesús. Ell és la gran esperança que guia les nostres nits fosques. Tot i que la trobada definitiva amb Crist tindrà lloc en la vida eterna, ja aquí i ara podem trobar signes d'aquesta esperança. Cada cop que fem un gest d'amor o de solidaritat fem present el regne de Déu entre nosaltres. Tal com podem meditar a la litúrgia d'aquests dies, les nostres bones obres ens ajuda-

ran a rebre Jesucrist.

Aquest temps litúrgic ens prepara interiorment per viure el Nadal, per acollir Jesús al nostre cor. Atrèvim-nos a ser com Joan Baptista i preparem els camins del Senyor, aplanem els seus senders (cf. Mt 3,3). Demanem a Déu que viu en nosaltres el desig de sortir a trobar Crist.

La celebració de l'Advent ens convida a estar atents a la vinguda de Crist. Tinguem l'actitud d'aquelles verges prudentes a què fa referència l'evangeli de Mateu (vegeu Mt 25,1-13). Elles van tenir ben preparats els seus llums per rebre l'espòs enmig de la foscor de la nit. Tinguem els llums de la ment i cor encesos per percebre la presència de Jesús a la nostra vida. Sapiguem trobar Jesús en la pregària, en la litúrgia, en les persones amb qui ens trobem durant aquests dies i, sobretot, en els més pobres i vulnerables.

Benvolguts germans i germanes, esperem amb fe i alegria la vinguda de Jesús. Ell ja ha vingut, continua venint constantment i vindrà definitivament. Preguem perquè les eucaristies d'aquest temps d'Advent ens ajudin a acollir i contemplar l'immens misteri de l'encarnació de Déu, la seva impressionant manera d'entrar lliurement a la història. Que aquesta contemplació transformi el nostre cor, com ho va fer en santa Maria i sant Josep, i ens faci viure atents als germans i germanes amb qui compartim l'existència.

Analitzem els efectes després de disset anys d'aplicació de la Llei de dependència que prometia suport a les persones dependents i les famílies

ESTAT DEL BENESTAR, EN MINÚSCULA



Agustí Codinach

Per a la professora Garcia Oliva, les professionals de la cura “fan una tasca impressionant d'acompanyament, de gestió de recursos”.

JOAN ANDREU PARRA
Barcelona

La Llei 39/2006 de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones amb Dependència, popularment coneguda com a Llei de dependència, porta disset anys en vigor. Impulsada pel govern socialista

de Rodríguez Zapatero, redactada i aprovada molt ràpidament, va significar una aportació positiva en el seu moment, però el temps ha demostrat mancances de fons, tot i el recent pla de xoc de 600 M€: “El desplegament ràpid de la llei va fer que molts detalls en quedessin fora i, en tractar-se de serveis socials, hauria calgut més involucració de les comunitats autònomes per tractar-se d'una competència seva”, indica Joan Costa i Font, catedràtic

d'Economia de la Salut a la London School of Economics.

La Llei de dependència preveia que Estat i comunitats autònomes assumirien al 50% el cost, quan a la pràctica està sent 27% Estat, 53% autonomies i 20% usuaris: “Això és disfuncional, l'Estat hauria d'estar molt més present en el finançament. El problema de fons és que el 2006 era molt difícil de preveure la demanda d'aquests serveis, sobretot quan es generalitzessin, en

un país on aquesta atenció, quan és de poca intensitat, la fa la família. Quan es va fer la dotació pressupostària l'Estat va ser massa optimista (potser amb mala fe) a l'hora de planificar aquests serveis i no va preveure que la demanda creixeria molt més", continua Costa.

Montserrat Garcia Oliva, professora de la Facultat d'Educació Social i de Treball Social de la Fundació Pere Tarrés, constata que queda molt camí per recórrer: "La llei va ser un avanç, responia a una necessitat, però el desplegament no arriba a tothom i quan arriba sovint ho fa tard. El primer gran inconvenient és que tenim la imatge homogeneïtzada de les persones grans com a persones dependents, però hi ha una part molt important que fan un envelliment actiu i sa i que no necessiten l'atenció. La llei (com indica a la primera part del seu títol) hauria de vetllar també per promocionar l'autonomia personal, actualment més desatada i invisibilitzada, perquè els recursos s'encaren a l'atenció de persones que necessiten un suport. Cal fer un esforç perquè la llei pugui arribar a totes les persones que ho necessiten en el moment que ho necessiten."

En efecte, a Catalunya, hi ha uns 10 mesos de temps mitjà des de la sol·licitud de la dependència fins a la resolució de prestació i d'1 any i mig per fer la valoració de discapacitat, amb conseqüències de sobrecàrrega en les famílies i els primers cuidadors. Així, entre desembre del 2021 i novembre del 2022 van morir 13.801 persones en llista d'espera sense poder ser ateses. L'Associació de Directors i Gerents de Serveis Socials ha revelat que Catalunya és la comunitat amb més persones dependents amb dret reconegut en espera d'atenció: 69.770 persones (27,1% del total de dependents, més del doble que la mitjana espanyola, que se situa en el 12,7%).

"La llista d'espera és conseqüència que la llei no es va desplegar immediatament, sinó progressivament. Es va començar amb les persones molt dependents i les que eren moderadament o poc dependents, a la cua; això va generar la bola de neu i sumem-hi que els recursos limitats fan que no hi hagi prou inspectors per valorar. També hi ha hagut mala fe per part de les

autonomies que no tenen prou recursos i utilitzen les llistes d'espera per evitar un excés d'utilització del servei, que és universal", recorda Costa i Font.

MIRAR DE CARA L'ENVELLIMENT, SENSE PROBLEMATITZAR-LO

"Cada vegada hi ha més persones grans i calen més recursos, tant per mantenir la persona al domicili, als centres de dia o a les residències. Caldria alleugerir els tràmits, ja que el temps d'espera en una població gran i amb deteriorament pesa molt, també sobre les famílies. Hi ha molta gent que mor pel camí", es lamenta Carme Gargallo, responsable del programa de gent gran de Càritas diocesana de Barcelona, al programa *Àngels* de Ràdio Estel. I apunta una reflexió a fer-se com a societat: "L'envelliment no agrada i no es parla ni a la família ni a la societat. 'Ja ho veurem quan ens hi trobarem', ens diem. I després passa que la persona a mesura que es va fent gran va tenint patologies i arriben els imprevistos (ictus, fractures...)"

La dependència preveu tres graus: 1 (moderada), 2 (severa, persona amb més dificultats i que es pot plantejar entrar en una residència) o 3 (gran dependència). "Has d'estar molt malament perquè et passin d'un grau a un altre —aclareix Gargallo. Els recursos per a la gent gran són cars: des d'una treballadora familiar que vagi unes hores al domicili, fins a l'ingrés en un centre de dia o en una residència (1.800-2.000€ al mes)". Així, "en persones amb estalvis, propietats o que tenen una família amb possibilitats, quan arriba el moment demanen la llei de dependència i s'espavilen assumint despeses fins que arriba el recurs. Però també tenim les persones vulnerables soles i sense recursos, que són les que ens arriben a Càritas i a les quals ajudem en els tràmits (serveis socials, centre de salut)".

Des de Càritas apunten algunes recomanacions: "És important tota la informació i la prevenció abans que ens trobem amb el problema. També ho és el centre de salut: hi ha gent que no anirà d'entrada als Serveis Socials i al CAP, en canvi, hi va tothom. En el moment que el metge comença a valorar, poden derivar a

MONTserrat GARCIA OLIVA

"Cal fer un esforç perquè la llei pugui arribar a totes les persones que ho necessiten en el moment que ho necessiten"

JOAN COSTA I FONT

"S'ha d'intentar buscar copagaments i assignar recursos d'alguns impostos, com successions i donacions"

CARME GARGALLO

"Caldria alleugerir els tràmits, ja que el temps d'espera en una població gran i amb deteriorament pesa molt, també sobre les famílies. Hi ha molta gent que mor pel camí"

Serveis Socials o poden iniciar el tràmit. També és molt important quan venen a fer la valoració al domicili: a vegades es troben la persona sola i normalment les persones volem fer-nos les valentes, que ens diguin que som dependents, costa. Recomanem que hi hagi una altra persona o familiar que ajudi amb les preguntes”.

CUIDADORES I TREBALLADORES, EL CAMÍ DE LA DIGNIFICACIÓ

La família continua tenint un pes específic gran en els països del sud d'Europa i és la xarxa principal de suport per a les persones en situació de dependència, ara bé, els canvis experimentats les darreres dècades, sobretot pel que fa a les exigències laborals, fa que “a vegades no puguin atendre les persones grans, cal una sensibilitat i una possibilitat. I ens trobem també que les de cuidador són feines molt dures i que no tothom pot fer, necessitem que estiguin ben pagades, per això hi ha tanta rotació en residències i en les treballadores a domicili”, reclama Gargallo. Per a la professora Garcia Oliva, “hem de prendre consciència la societat en general i els governs i sindicats perquè les professionals de la cura, feminitzades i precaritzades, puguin accedir a salaris més dignes i sobretot a unes condicions laborals més bones. En la pandèmia es va visualitzar que eren necessàries i es van considerar essencials, però s'ha actuat poc”.

Des de la Fundació Pere Tarrés, també faciliten formació en cures a familiars no professionals que són primers cuidadors. “No és gens fàcil tenir cura d'una altra persona i acaba afectant la salut física i mental de les persones que donen aquesta atenció, parlem de 24 hores/7 dies i que un percentatge elevadíssim la presten dones. La formació t'ajuda a incorporar els inconvenients que et trobes en el dia a dia: hi ha una part més pràctica i aplicada (fer les mobilitzacions amb menor repercussió física, hàbits saludables i alimentació, com fer una dutxa, evitar caigudes i desorientacions al carrer) i la part emocional (demències amb agressivitat, confusió)”, explica Garcia Oliva. I recorda també la importància que “la mateixa persona cuidadora i l'entorn familiar enten-



guin que necessita moments d'esbarjo i sortir. Ens hem trobat persones que en anys i anys no havien anat a la perruqueria, a comprar-se una brusa o a fer un passeig perquè estaven absolutament centrades en aquesta atenció que absorbia totes les hores del dia”.

CAP A UN EL MODEL D'ATENCIÓ CENTRADA EN LA PERSONA

Tot i que es podia pensar que el trauma del Covid significaria un punt d'inflexió en el sistema de cures i atenció a la gent gran, no ha estat així. Hi ha, però, el model reconegut d'atenció centrada en la persona que s'està obrint pas: “L'epicentre de l'atenció és la

La dependència no s'ha d'abordar a curt termini, convé treballar amb més previsió i integrar-la en estils de vida saludables amb antelació.



Agustí Codinachs

persona, no es pensa en el servei i els recursos des de les entitats i centres, sinó a partir de la persona. D'aquí la importància de la història de vida, de fer una atenció personalitzada a partir del que ha viscut i l'entorn que ha tingut. És impossible atendre amb dignitat, de manera participativa, sense tenir en compte qui és aquella persona", aclareix Garcia Oliva. "Hem de fer èmfasi en el com cuidem, és el que dignifica, no es tracta només de cobrir les necessitats. La persona ha de ser partícip de les decisions en la seva vida", continua la professora i valora que "fa anys que alguns professionals ho duen a terme de la millor manera, amb pocs recursos i mitjans".

Pel que fa al finançament del sistema, Costa i Font suggereix "intentar buscar copagaments establerts (que siguin justos) i buscar la manera d'assignar recursos d'alguns impostos, com successions i donacions, que moltes autonomies han mig eliminat per impopular. Tindria el sentit de ser un pagament per tots aquests serveis que t'han estat donant fins que et mors. Una altra opció seria augmentar el tipus de la renda o desenvolupar el paper del sector privat (assegurances privades)." En altres països, com Alemanya o Japó, el sistema de dependència es finança amb prestacions de la Seguretat Social en lloc d'impostos, que és el cas espanyol: "En països on hi ha un sistema de contracte (Seguretat Social) entre

l'interessat i una asseguradora se't garanteix un servei. Si hi ha llistes d'espera o no et donen el servei, pots denunciar. Ara bé, aquests models acaben portant un augment molt considerable de despesa pública."

Més que l'inexorable envelliment demogràfic, per a Costa i Font, el problema és "que hi ha molta incertesa respecte de les necessitats de serveis de dependència de la gent gran de les properes dècades. Salut i dependència haurien de ser vistes com la mateixa competència. En el fons, si volem invertir en dependència ho hem de fer en estils de vida quan tens 40-50 anys, si a aquesta edat tens sobrepès, tindràs una alta probabilitat de desenvolupar dependència".



Imatge de l'exposició "Mírame: soy visible" sobre dones més grans de 60 anys víctimes de violència de gènere, de la Fundación Luz Casanova, nascuda de l'Obra Social de les Apostòliques del Cor de Jesús.

ANCIANS MALTRACTATS I LA "LLEI DEL SILENCI"

Una de les situacions que ha fet aflorar la pandèmia ha estat el maltractament als ancians que, segons l'OMS, va créixer un 84%. Es tracta d'una realitat "molt invisible i silenciada que es dona en l'entorn més proper, d'aquí les dificultats per donar el toc d'alerta o denunciar. Els afectats tenen por i se senten desvalguts", explica Albert Quiles, director de la Fundació Amics de la Gent Gran. Aquesta entitat que acompanya gairebé 3.000 persones grans a Catalunya acaba de publicar la *Guia de Detecció de situacions de maltractaments a persones grans* (disponible en la seva web).

"Cal una reflexió general sobre què vol dir maltractar i abusar, tenim una idea clara del maltractament físic, però hi ha altres formes: menystenir, infantilitzar, no tenir en compte la seva opinió, l'abús psicològic, l'abús econòmic, negligència, bretxa digital", detalla Quiles. "L'aïllament és un factor de risc. No podem fer un abordatge si no coneixem la situació específica de la persona maltractada", va explicar l'advocat Jordi Muñoz en la IV Jornada de Gent Gran dedicada a la prevenció del maltractament a les persones grans i organitzada pel grup d'entitats La Teranyina a Badalona el 26 d'octubre passat.



TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

Sembla que la vida d'una persona israeliana té més valor que la d'una palestina

Dolor quasi insuportable. Israel-Palestina

Ila guerra continua. Tots estem colpits pel gran desastre de la guerra, hem vist el que pensàvem que no passaria mai, que la guerra consistís a destruir tot allò que és necessari per viure: els habitatges de la gent, les plantes de potabilització d'aigua o les centrals elèctriques. Sense llum, gasolina o aigua el patiment és molt elevat, sense aigua potable comença el drama de les diverses malalties.

També hem vist com el bloqueig impedeix l'entrada de menjar i medicaments. Les reserves de menjar als magatzems de Nacions Unides estan esgotades, la fam ha fet que siguin assaltats; sense llum i farina a penes hi ha pa per menjar i sense energia no es pot cuinar. Ja hem vist el més greu de tot, que es bombardegin els hospitals, que no tinguin llum per fer funcionar aparells o incubadores, no hi ha medicaments ni material hospitalari, hem vist operar a terra, desinfectar amb vinagre i operar sense anestèsia.

Una imatge que ha colpit el cor és la d'una nena de 7-8 anys consolant els germans petits per la mort d'un altre germà. Aquests nens han perdut la infància, als 8 anys obligatòriament han esdevingut adults i ja no ploreu com els

nens sinó com un adult.

No sé en nom de quina seguretat es pot justificar tanta barbàrie. Israel també té víctimes, també té mares que ploren la mort del seu fill, el seu dolor és equiparable al dolor d'una mare palestina, però per la reacció del govern d'Israel i d'altres governs occidentals, sembla que la vida d'una persona israeliana té més valor que la d'una palestina.

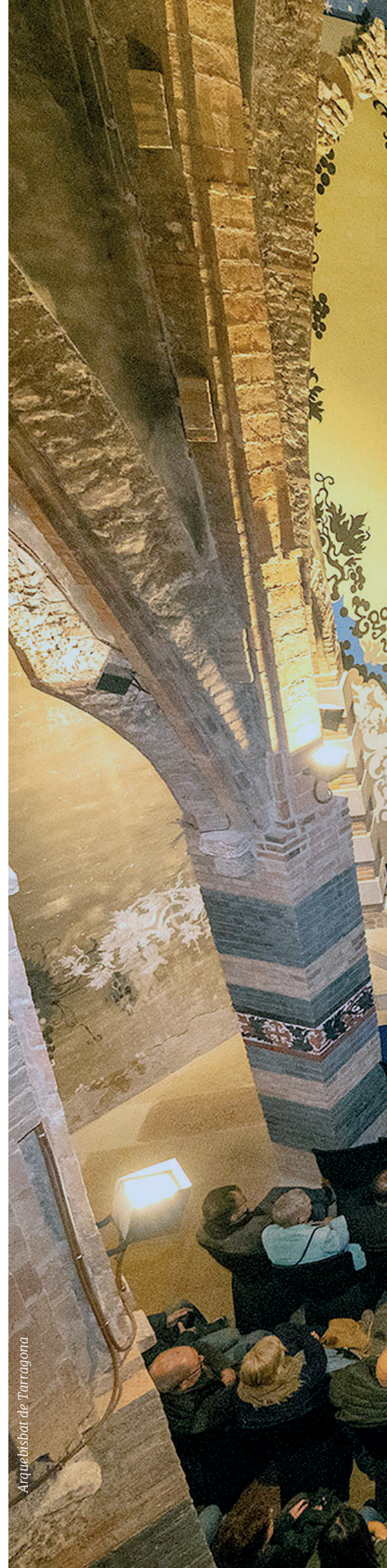
La gent d'Israel té menjar, aigua potable, llum, les escoles en funcionament i si es posen malalts els metges i hospitals els atenen. Si una persona vol marxar d'Israel ho pot fer, agafa el passaport, va a l'aeroport i marxa. Els palestins no tenen passaport, no tenen on marxar, no poden sortir cap a cap país, estan tancats a Gaza com en una presó. Els palestins no tenen Estat i no tenen reconeguts drets com a poble. John Carlin escrivia que ell havia conegut l'apartheid de Sud-àfrica i que els negres podien sortir i entrar de Soweto. Els palestins no poden ni entrar ni sortir de Gaza.

Aquesta barbàrie té lloc a Terra Santa, a l'escenari de les tres grans religions del món, on tots els creients de les tres grans religions compartim història religiosa.

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim la trobada del **Papa** amb **israelians i palestins**, descobrim l'esplendor de l'església de **Vistabella**, assistim al congrés **Inspira**, coneixem el nou sacerdot de **Terrassa Mn. Martí Triquell** i entrevistem **Imma Cullell**, de **Càritas Catalunya**







Francesc es troba amb familiars dels ostatges de Hamas i amb parents de gazians

Dificilíssim equilibri diplomàtic del Papa en reunir-se el mateix dia amb palestins i israelians

RODRIGO MORENO QUICIOS
CORRESPONSAL A ROMA

Francesc es va reunir dimecres 22 de novembre amb una delegació de dotze israelians de familiars segrestats per Hamas i una altra de deu palestins amb parents que pateixen el setge a Gaza. En els dies previs, l'Oficina de Premsa de la Santa Seu va subratllar que es tractaria d'una trobada de "caràcter exclusivament humanitari". "Pateixen molt, les guerres són així, però aquí hem anat més enllà de la guerra. Això ja no és una guerra, és terrorisme", va condemnar el Papa durant l'audiència general immediatament posterior a la visita. Allà va demanar que "el Senyor intervingui" a Terra Santa perquè "ens ajudi a resoldre els problemes i a no tirar endavant les passions que al final maten tothom".

Dues hores després del final de la catequesi, durant una roda de premsa al Centre Jueu Italià de Roma en la qual va ser present *Catalunya Cristiana*, la israeliana Alexandra Arieu es va mostrar agraïda a Francesc pel "seu temps per haver-nos escoltat". "És cert que no tots hi hem pogut parlar, però almenys la meitat de nosaltres n'hem tingut l'oportunitat", va assenyalar. Va matisar que, independentment de les postures de Benjamin Netanyahu, ella i els compatriotes que la van acompanyar a Casa Santa Marta "estem en contra de la guerra i no volem que es fereixi cap nen enlloc". I va recalcar que l'únic objectiu de la seva visita era demanar la intervenció del Papa per aconseguir recuperar els seus éssers estimats.

De la seva banda, la també israeliana Rachel Goldberg va demanar ajuda al Papa per a l'alliberament del seu fill de 23 anys. Va ser capturat el 7 d'octubre

per Hamas al Nova Music Festival i, fruit de l'impacte d'una granada, ha perdut el braç esquerre. La seva mare es va mostrar segura de l'autoritat i connexions de Francesc per aconseguir-ho. "A banda dels 1.300 milions de catòlics que certament el veneren i respecten, penso que també és molt respectat al món musulmà i al món jueu. Quan el Papa parla, el món l'escolta", va presumir.

Va demanar, a més, l'ajuda de la comunitat internacional per verificar l'estat dels 240 ostatges de Hamas. Al tancament d'aquesta edició, Israel s'acabava de comprometre a un alto el foc de quatre dies a canvi de l'alliberament de 50 d'aquests presoners. "De vegades sembla que no tinguem present que els ostatges són de 30 països, d'edats entre els 9 mesos i més de 70 anys, i que hi ha també musulmans, àrabs i budistes segrestats", va sentenciar Goldberg per explicar que aquell no era un problema exclusivament jueu. Va reivindicar "que la Creu Roja o qualsevol organització del planeta vigili com estan, com se'ls ha tractat i si reben les cures que necessiten. El Sant Pare té la influència en el món per aconseguir-ho".

POLÈMICA PER L'ÚS DE LA PARAULA "GENOCIDI"

Després de la roda de premsa dels israelians, l'ambaixada de Palestina davant la Santa Seu va organitzar-ne una altra a l'Institut Maria Santíssima Nena. Allà, Mohammad Halalo, palestí musulmà radicat a Bèlgica, va revelar que va demanar ajuda al Papa "per posar fi al genocidi i aconseguir una pau llarga a

PAPA FRANCESC

"Aquí hem anat

més enllà

de la guerra.

Això ja no és guerra,

és terrorisme"

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Guerra



Un israelià demana l'alliberament de la seva dona i la seva filla en mans de Hamas.

la regió". I el va convidar a visitar Gaza, una destinació massa perillosa ara mateix, però que al Papa li interessa i que va prometre tenir-la en compte "quan la diplomàcia ho permeti".

També la palestina Sherin Awad va explicar que el Papa està molt informat sobre la situació perquè cada dia truca al rector argentí destinat a l'església de la Sagrada Família. "Sap que no hi ha aigua, que la gent fa servir aigua salada des de fa més de dues setmanes, que no hi ha electricitat ni medicines i que no es respecten les necessitats bàsiques dels palestins", va assegurar Awad. Durant la seva intervenció, va assegurar que el Papa es va referir als bombardejos de l'exèrcit israelià com

"un genocidi", una declaració que a l'Oficina de Premsa de la Santa Seu no li consta i que podria tenir massa ramificacions polítiques. L'escenari més possible és que Francesc ho digués, però la diplomàcia vaticana preferís que no quedés registrat.

Al final de la jornada el Papa va emetre un videomissatge en el qual va denunciar que "és dur el que passa a Terra Santa". "El poble palestí i el poble d'Israel tenen dret a la pau", va dir Francesc, el qual els va definir com "dos pobles germans". I va concloure tot demanant: "Preguem perquè les diferències es resolguin en el diàleg i la negociació i no amb una muntanya de morts de cada banda."

La guerra mata el futur, l'esperança, la Vida. Deia el papa Francesc aquests dies: "Tota guerra és una derrota; una destrucció de la fraternitat humana."

Gaza, Ucraïna; també el Sudan i Etiòpia. En la guerra es generen ferides profundes que triguen generacions a cicatritzar o, tal volta, no ho fan mai.

He rebut un correu d'Alfred Roca, missioner salesià a la zona del Tigre (Etiòpia). Portava molt de temps sense connexió. I m'explica que, malgrat la pau signada fa un any, ha quedat tot destruït i encara hi ha zones ocupades.

A la gent se la veu trista i sense esma, diu l'Alfred, a part dels familiars morts (hi ha hagut 600.000 morts), no tenen mitjans per construir el seu futur perquè han perdut tot el que tenien: petit negoci, feina, estalvis... Molta gent, especialment nens i nenes, pateixen infeccions i no tenen accés a tractament o medicines i el mateix passa amb els adults i la gent gran que necessiten un tractament diari.

A les escoles falten mestres i material, els edificis i mobiliari no estan en condicions, els estudiants no tenen diners per pagar la inscripció, no tenen res per menjar... I l'Alfred no dorm a les nits perquè no té mitjans econòmics per atendre les necessitats. És frustrant. Però alhora és amb ells, procurant afecte, proximitat i esperança.

Déu, la fe, les nostres mans per posar vida on hi ha hagut mort. El mal existeix. Gaza, el Sudan, Ucraïna, Etiòpia o en qualsevol lloc i racó del món —i del cor— on no hi ha pau. Temps d'Advent... que tinguem valor per construir, per teixir ponts, per ser llavors de pau i esperança allà on siguem.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

L'ESGLÉSIA DE VISTABELLA RECUPERA L'ESPLENDOR DE L'OBRA MODERNISTA DE JOSEP MARIA JUJOL

El procés restaurador i la història del temple han quedat recollits en un documental de trenta minuts de durada

JOAN BORONAT
VISTABELLA

L'església del Sagrat Cor del nucli de Vistabella, pertanyent al municipi de la Secuita, acaba d'inaugurar les obres de restauració, després d'un llarg procés que ha retornat la bellesa originària que li va conferir el seu creador, l'insigne arquitecte Josep Maria Jujol. El divendres 17 de novembre, l'acte inaugural va reunir en aquest temple el conjunt de persones i representants de les institucions i administracions que han fet possible la recuperació de la joia de la corona de l'obra jujoliana. I ho diem així perquè es tracta de l'única edificació projectada per Jujol que el mestre va realitzar des del començament fins a la seva culminació.

És una església diferent de l'estil clàssic en forma de creu llatina. És una construcció monolítica que, com esmentava l'alcalde de la Secuita, Eudald Roca, "sorgeix de la terra i s'eleva cap al cel". De forma quadrada, la seva estructuració interior ve marcada per la creu; curulla de simbolismes i orientada cap a orient, origen del cristianisme.

La inauguració de l'acció restauradora ha coincidit enguany amb la celebració del centenari de la construcció i benedicció del temple, que

va tenir lloc el 25 d'abril del 1923, per part de l'aleshores arquebisbe de Tarragona, el cardenal Vidal i Barraquer. El cost de la restauració integral d'aquesta església s'enfila al milió d'euros, import que ha motivat que les obres s'hagin dut a terme en tres etapes ben diferenciades. Per al seu finançament, s'ha comptat amb la complicitat del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona, l'Ajuntament de la Secuita, l'arquebisbat de Tarragona i fons europeus.

Després de tractar les humitats estructurals de l'edifici, amb la construcció d'una rasa perimetral, la primera fase dels treballs va emprendre l'any 2016 la restauració del campanar i les voltes de la coberta. La segona etapa, iniciada el 2021, es va centrar a reparar les quatre façanes, el sostre de les dues sagristies i la il·luminació exterior. La tercera fase, entre el 2022 i el 2023, ha consistit en la restauració de tot l'interior de l'església, després de netejar les restes de sutge sobre les parets de maçoneria, derivades de l'incendi del temple, perpetrat per la violència antireligiosa desfermada a inicis de la Guerra Civil. Igualment, s'han recuperat els terres i paviments originals, s'ha instal·lat una nova il·luminació interior i s'ha dotat l'espai d'un sistema de ventilació per geotèrmia, entre moltíssims altres detalls.

Tot aquest procés restaurador i la història del temple han quedat recollits en un documental de trenta minuts de durada, que és subtítulat en castellà i en anglès, dirigit per Lluís


Campo Vidal, estrenat el dia de la inauguració i que ara serà emès per plataformes i televisions de diferents països, molt interessats a conèixer el modernisme de Josep M. Jujol. D'acord amb el Departament d'Educació, el documental arribarà a uns 70.000 estudiants de les escoles de la demarcació de Tarragona.

L'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas, present a l'acte inaugural, va destacar "els simbolismes i espiritualitat que traspuen les pedres del temple de Jujol, que han de fer sentir-nos pedres vives en un edifici, la casa de l'Eucaristia, construït per celebrar-hi la fe". D'altra banda, tant Lourdes Malgrat, directora de Serveis Territorials de Cultura, com Noemí Llauredó, presidenta de la Diputació, es van congratular, en nom de les administracions que representen, d'haver contribuït en la preservació d'aquest patrimoni modernista, Bé Catalogat d'Interès Nacional, "el qual, a banda de la seva finalitat de culte, també és escenari de manifestacions culturals i artístiques".

Com explica Montserrat Salort en el seu llibre, *Vistabella i Jujol. Cent anys (1923-2023)*, els veïns d'aquest poble volien tenir temple propi i van veure en Jujol un arquitecte original, creatiu i innovador al qual van donar total llibertat d'acció. Una obra mestra, bastida i embellida amb materials de la terra, elements i objectes reciclats als quals el mestre va donar moltes vides, per esdevenir una de les grans obres arquitectòniques del modernisme català.



Una de les grans obres arquitectòniques del modernisme català.

 Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

Pelegrinatge al Santuari de Fàtima, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

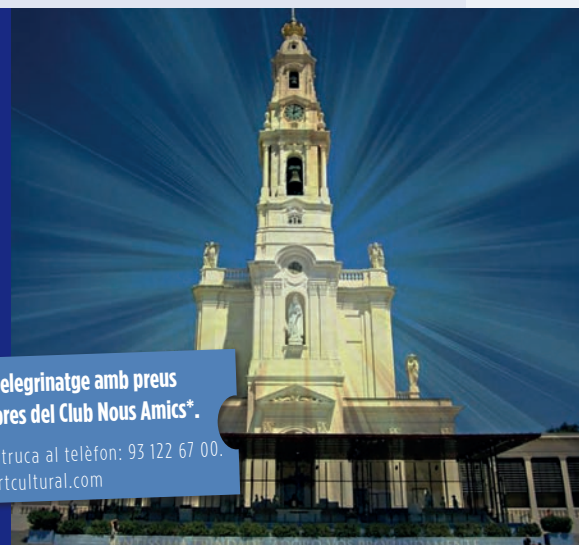
De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge maria més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.
info@rtcultural.com

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.



Xerrades, tallers i pregàries al voltant de com ser “parròquies en sortida”

Set-centes persones participen al congrés “Inspira”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
BARCELONA

Aquest congrés ens ha obert oportunitats i ens anima a continuar amb esperança. Me’n vaig amb les piles carregades! Aquí s’ha viscut comunitat d’una manera preciosa i s’ha vist que és l’Esperit qui actua.” Amb aquest entusiasme s’expressa Dora Giraldo, catequista de la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona, participant al congrés “Inspira. Per a parròquies en sortida”, celebrat a Barcelona el 17 i 18 de novembre.

Fins a 700 persones van participar en aquest congrés organitzat per l’arxidiòcesi de Barcelona per a les comunitats parroquials, emmarcat en el pla pastoral diocesà “Sortim!”. A través de tallers, xerrades, sessions amb parròquies “inspiradores”, pregàries... els participants van compartir inquietuds i van trobar pistes per anunciar l’Evangeli en aquest segle XXI.

El responsable de la Delegació d’Anunci de la Fe i d’Iniciació de l’arquebisbat de Barcelona i un dels organitzadors del congrés, Mn. Bruno Bérchez, reconeix que “hi ha molt d’entusiasme, il·lusió... ha participat gent molt diferent,

de moltes parròquies, de sensibilitats diverses, intergeneracional. Crec que se’n van tocadetes del congrés, amb ganes de plantejaments nous”.

Aquest congrés no s’acaba en els dos dies que va durar, sinó que ara comença el treball de com aplicar a cada realitat parroquial el que s’ha viscut. Com considera Mn. Bérchez, “els fruits es veuran en el futur, perquè no es tracta d’una experiència puntual bonica, sinó que s’ha de notar en la manera com es planteja la pastoral a la parròquia”.

“La gent té ganes de ser ‘parròquies en sortida’ i s’ha de creure que és possible”, afegeix, “hi ha possibilitat d’obrir camins nous, que no només és un canvi d’estratègia, sinó una conversió del cor, d’actitud, i de confiar molt en el Senyor”.

Una idea de fons que va planar sobre el congrés és la sinodalitat. Per a Mn. Bruno Bérchez, “l’Església hi és per ser missionera, per evangelitzar, i això s’ha de fer des de la sinodalitat, des d’un treball en equip, des de l’escolta de l’Esperit. Quan tots mirem cap a la missió, deixem de mirar-nos nosaltres mateixos”.

En aquesta línia ens diu el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Javier Vilanova, es va notar molt la sinodalitat: “Han estat uns dies de trobada eclesial on s’ha viscut molt la dinàmica de la sinodalitat: saber escoltar l’altre, veure què hi ha en comú, extreure’n l’essència...”

Un aspecte que subratlla Mons. Vilanova és que “es tracta d’anunciar Jesucrist, d’evangelitzar, des de la vida que tenim i valorar-la. Perquè no partim de zero, partim del que tenim. Així podem veure com arribar més i reforçar la nostra actitud, el nostre compromís... partim del que s’està fent a la nostra diòcesi”.

Com ens diu Dora Giraldo, “he participat en aquest congrés perquè em sento una persona compromesa, cridada pel Senyor”. I reconeix que els participants al congrés “Inspira” tornen a les seves realitats pastorals amb un convenciment molt clar: “Deixem que Déu actuï en nosaltres i per mitjà d’Ell, podrem arribar a ser aquesta Església que Déu vol”.



El congrés es va celebrar a La Salle Bonanova de Barcelona.

El bisbe Salvador Cristau va ordenar el jove sacerdot el 15 d'octubre

Mn. Martí Triquell, nou prevere de la diòcesi de Terrassa

IGNASI MIRANDA I MACIÀ GRAU

Dia des de fa poc més d'un any a la diòcesi de Terrassa, el 15 d'octubre Mn. Martí Triquell es va convertir en sacerdot d'aquest bisbat. El jove de 30 anys, fill de Granollers, actualment realitza el seu servei a la parròquia de Sant Esteve de Granollers, així com a Sant Julià de Palou i a l'església de Sant Josep Obrer de Can Bassa, a més de Santa Agnès de Malanyanes. El mateix mes d'octubre, Triquell va ser entrevistat per Ignasi Miranda al programa *Sense distància* de Ràdio Estel.

Com vas viure el moment de l'ordenació sacerdotal?

Amb molta joia i alegria, sabent que és una gran responsabilitat, perquè Déu confia en mi per al presbiterat. També amb moltes ganes de servir l'Església allà on el bisbe em disposi, a les parròquies i a les comunitats allà on Déu vulgui.

A la celebració, un dels moments més importants va ser l'entrega de la patena i el calze, en què el bisbe ens confia als que rebem el do del presbiterat portar els sagraments, i això és una cosa molt seriosa, però a la vegada ho vaig viure amb una gran pau i serenitat perquè Déu sempre m'ajudarà en aquest ministeri.

Quina és la teva història vocacional?

Un dia, com un jove qualsevol, em vaig sentir cridat per Déu a servir més l'Església, i em vaig adonar que aquest servei passava per ser prevere. Després, el Seminari ha estat essencial per confirmar aquesta vocació, a través dels anys de formació, amb tota l'ajuda que he rebut a nivell acadèmic i espiritual. Al Seminari, al final són 6 anys



El bisbe Salvador ordena prevere Martí Triquell a la catedral de Terrassa.

en què un també acaba de discernir la seva vocació i confirma el do que ha rebut.

Quins estudis tenies abans d'entrar al Seminari?

Soc titulat en un grau superior d'Integració social. De fet, els estudis em van ajudar molt a trobar la vocació, ja que vaig començar a pensar en l'àmbit social, d'ajuda a col·lectius més vulnerables en situació de risc... tot plegat em va ajudar a discernir en la meua vocació.

Tens un vídeo al Youtube on expliques l'alegria que suposa ser sacerdot.

Sí, vull compartir la meua alegria pel fet de ser sacerdot, preguntant per les vocacions, preguntant pel Sínode. Al vídeo també explico que entre tots hem de treballar a les parròquies que

tenim més properes, en comunió amb el Papa i amb el bisbe, per poder fer que siguin llocs on les persones se sentin acollides. A més, animo els que no acostumen a anar a la parròquia que hi vagin, perquè de ben segur hi trobaran una comunitat acollidora, una família, i un lloc on trobar-se amb Déu.

MARTÍ TRIQUELL

“Entre tots hem de treballar per poder fer que les parròquies siguin llocs on les persones se sentin acollides”

Imma Cullell, coordinadora de l'Àmbit de Persones de Càritas Catalunya

“El primer que diria a les persones voluntàries és moltíssimes gràcies”



MONTSERRAT CREUS

El 5 de desembre se celebra mundialment el Dia Internacional del Voluntariat. Quins actes hi ha previstos per a aquest dia?

El Dia Internacional del Voluntariat se celebra per reconèixer i promoure la gran tasca que fa el voluntariat. Càritas és una entitat de l'Església, on el gruix de persones que en formen part són voluntàries. La proposta d'aquest any és, d'una banda, enregistrar vídeos de testimonis de persones voluntàries per compartir-ho a través de xarxes socials. Seran vídeos molt curts, inspiradors, on les persones voluntàries responen dues preguntes: per què vas voler ser voluntari? I per què a Càritas?

D'altra banda, a través dels diferents mitjans, difondrem el manifest que aquest any ha estat elaborat per un grup de persones voluntàries de Càritas.

També ens sumarem a les diferents iniciatives que hi ha a les diverses demarcacions i que organitza la Federació Catalana de Voluntariat Social.

Quines tasques pot realitzar el voluntariat a Càritas?

A Càritas es desenvolupen un gran nombre de projectes i activitats. La tasca de les persones voluntàries pot ser per fer suport a l'acollida i l'acompanyament de les persones més vulnerables en diferents àmbits, en temes educatius/formatius, en la cobertura de necessitats bàsiques, suport a la inserció sociolaboral, en el coneixement de la llengua i la cultura. També es pot col·laborar fent tasques de gestió, o fent sensibilització, o formant part d'una junta. Les possibilitats són moltes.



El 56,61% de persones voluntàries a Càritas són dones. A què creu que és degut, això?

Tradicionalment, la dona s'ha dedicat a la cura de les persones, als fills, als malalts, al veïnatge. Malgrat els canvis que hi ha pel que fa a igualtat, encara la dona prioritza aquestes tasques de cura, que en definitiva són a les que s'ofereixen les persones que acullen i acompanyen persones menys afavorides.

Val a dir que anys enrere la tendència era molt més marcada i notem que els homes s'hi van sumant.

Diverses Càritas diocesanes disposen de Càritas Jove. Quines iniciatives i projectes s'han engegat amb els joves com a "protagonistes"?

El jovent fa un suport molt important a Càritas. Malgrat que tenen horaris poc compatibles amb els serveis d'atenció directa, fan suport en temes de sensibilització, han col·laborat moltíssim en les campanyes, per exemple la de sense

llar. Fan tasques de comunicació i, els que poden, fan atenció directa o col·laboren en la gestió.

Què diria a les 11.225 persones voluntàries de les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya?

El primer que diria a les persones voluntàries és gràcies. De fet, els diria moltíssimes gràcies! Per implicar-se, per donar temps, per fer possible el desenvolupament de molts projectes, per la seva disponibilitat, per ser-hi. També els diria que donin testimoni, que expliquin el que fan.

“Càritas és una entitat de l'Església, on el gruix de persones que en formen part són voluntàries”

🌐 SANT FELIU DE LLOBREGAT



Tarda vocacional missionera a la parròquia de Sant Pere d'Abdera

En el marc de la "Cadena de pregària per les vocacions" i per iniciativa del rector d'Abdera, Mn. Francisco Garcia, el consiliari, Mn. Manel Roig, i la delegada de Missions del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, la Gna. Gràcia Navarro, van compartir el seu testimoni vocacional amb els infants, adolescents, joves i famílies que es van aplegar el dissabte 11 de novembre, a la tarda, a l'església d'Abdera.

🌐 TERRASSA



Càritas diocesana de Terrassa celebra 10 anys

El dissabte 18 de novembre, el bisbe Salvador va presidir un dels actes commemoratius del desè aniversari de Càritas diocesana de Terrassa. Fou una trobada que va aplegar mossens, voluntaris i professionals al santuari diocesà de la Mare de Déu de la Salut, a Sabadell.

🌐 LLEIDA

V Trobada d'Advocacions Marianes de Lleida

L'església de la Sang va acollir el dissabte 18 de novembre la V Trobada d'Advocacions Marianes de Lleida, organitzada per la Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. El bisbe Salvador va presidir l'eucaristia a les dotze del migdia, en una celebració que va reunir totes les confraries, institucions, associacions de parròquies i grups devots de la Verge Maria a Lleida.

🌐 VIC

Es constitueix el Consell Presbiteral

Després de les eleccions del Consell Presbiteral per a la seva XVI etapa (2023-28), el bisbe va signar el decret de constitució amb els membres següents: Mn. Josep Maria Riba, Mn. Enric Garcia, Mn. Jaume Casamitjana, Mn. Joan Mir, Mn. Pere Oliva, Mn. Joan Torra, Mn. Eduard Flores, Mn. Florenci Gras, Mn. Oswald Sibomana, Mn. Agustín Arrubla, Mn. Joan Costa, Mn. Ramon Donada, Mn. Fulgence Hitayezu, Mn. Jean de Dieu Ndizeye, Mn. David Compte, Mn. Lluís Vidal, Mn. Jean Hakolimana, Mn. Xavier Bisbal, Mn. Pere Devesa, P. Joan Font, cmf. i P. David Guindulain, sj.

🌐 URGELL

55è Consell diocesà de Càritas a Balaguer

Dissabte 18 de novembre va tenir lloc, al Centre Sant Domènec de Càritas a Balaguer, el 55è Consell diocesà de Càritas. Durant la Jornada, enguany presidida per l'arquebisbe Joan-Enric Vives i el director, Josep Casanova, els membres han compartit experiències, avaluat projectes i analitzat les finances, reafirmant el seu compromís amb la transparència i l'eficàcia en la gestió dels recursos.

🌐 TARRAGONA

Segona trobada d'entitats socials diocesanes

El Palau arquebisbal va acollir, el 18 de novembre, la segona edició de la trobada d'entitats socials de l'arxidiòcesi de Tarragona, organitzada per la Delegació diocesana per a la Pastoral Social. Montserrat Esporrín, la delegada, va convidar els participants a "crear sinergies per tirar endavant les nostres tasques en una societat que cada cop es presenta més difícil i complicada".

🌐 TORTOSA

El bisbe Sergi Gordo presideix la reunió del Consell diocesà de Càritas

El bisbe Sergi Gordo va presidir la reunió del Consell diocesà de Càritas Tortosa, celebrada el 4 de novembre al Seminari. El bisbe va destacar la tasca que realitza aquesta entitat que ja suma més de 60 anys d'activitat i els va encoratjar a seguir aportant la seva força i dedicació a millorar el món en què vivim: "Un altre món és possible, sí, però des de l'Evangelí de Jesús."

🌐 SOLSONA

Trobada del grup Fratello a la parròquia de Tàrrega

El 19 de novembre, amb motiu de la Jornada Mundial dels Pobres, es va celebrar una trobada amb el grup Fratello a la parròquia de Tàrrega. La missa de la comunitat va ser presidida per Mn. Josep M. Vilaseca. En les ofrenes de la celebració eucarística hi van participar les persones de Fratello de la feligresia targarina i en acabar hi va haver una estona de conversa i de compartir entre tots.

🌐 GIRONA



Càritas, guardonada per la Confederació empresarial del Tercer Sector Social

Càritas diocesana de Girona ha estat una de les guardonades en la setena edició dels premis que entrega la Confederació empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya. Ho ha estat en la categoria "Governança: Organitzacions saludables", pel seu compromís amb la innovació organitzativa.



**JORDI
CABANES**

Director de l'escola Abat
Oliba-Spínola



AULA EDUCATIVA

Parlem de didàctica

El professor s'ha de fer trobable per a l'alumne i això implica anar-lo a buscar fins on és

Avui voldria tractar un aspecte que se sol tenir molt poc en compte quan es parla d'educació als mitjans de comunicació, sovint més preocupats d'elements accidentals (com la llengua o els resultats a PISA) que d'allò més substancial que és, pròpiament, el nucli de tots els ensenyaments, des d'infantil fins al doctorat: la didàctica.

I l'escric en minúscula no per manca de respecte, sinó perquè parteixo de la profunda convicció que no existeix *una* Didàctica, sinó *moltes* didàctiques.

La didàctica deriva directament de la disciplina que cal ensenyar. Tot i que és el nom de més d'una assignatura universitària, no existeix una Didàctica general, sinó la didàctica de les Matemàtiques, de la Física o de la Història.

Si educar consisteix a introduir a la realitat, i les disciplines acadèmiques són el fruit d'una convenció metodològica, el primer pas és introduir l'alumne en aquesta tradició.

Això implica, lògicament, dominar la matèria, no només en els temes que hauràs d'ensenyar, sinó en la seva essència i també la seva epistemologia.

La Biologia, per exemple, exigeix un mètode inductiu: de l'observació a les conclusions; la Història de l'art un de deductiu: de les característiques del corrent a l'obra en particular. La Història, en canvi, es fonamenta en l'elaboració d'un relat significatiu...

Un segon aspecte a tenir en compte, òbviament, és l'alumne. Però no només com una entitat neuronal, com una màquina d'aprenentatge. Nosaltres no ens adrecem als "alumnes", sinó a tots i cadascun dels alumnes que tenim davant, a cada persona en particular. No n'hi ha prou amb tenir coneixements de Neurociència (la nova alquímia màgica de la nostra època), ni tan sols de Psicologia cognitiva, cal conèixer, en la mesura del possible, cada alumne. No es pot educar si no li veus el blanc dels ulls al teu educand.

I aquesta relació personal s'obté,

en l'àmbit escolar, per tres vies: les intervencions a classe, que et donen una pista de com raona; les converses de passadís, casuals o provocades, que permeten intuir-ne les preocupacions; i els exàmens (entesos com a exercicis en un sentit ampli) que serveixen per veure com expressa el que sap. En aquest sentit, els exàmens són molt més útils per a això que per saber si ha estudiat molt o poc. Per això cal treballar molt bé aquests exercicis, per mostrear bé. Algunes preguntes descriptives, algunes d'anàlisi, algunes especulatives, fins i tot preguntes que no s'han explicat a classe però que es puguin deduir d'allò que sí que s'ha explicat.

I tot això adquireix la seva màxima dimensió si ens ho mirem amb els ulls del Misteri fonamental de la nostra fe: l'Encarnació. De la mateixa manera que Crist s'ha fet home perquè els homes el puguem trobar, el professor s'ha de fer trobable per a l'alumne i això implica anar-lo a buscar fins on és per tibar d'ell cap al coneixement, del món i d'ell mateix.



DRA. MARINA FERNÁNDEZ ANDÚJAR

Neuropsicòloga i professora del grau en Psicologia i del màster en Psicologia General Sanitària de la Universitat Abat Oliba CEU



@juanjofdezola

APUNTS DE PSICOLOGIA

Ús de pantalles: un afer de família

Les famílies no podem deixar sols els nostres fills en aquest context digitalitzat

En les darreres setmanes un debat ha agitat la comunitat educativa. No és un tema nou. La diferència rau en el fet que, en aquesta ocasió, les famílies han decidit prendre les regnes d'un afer que des de fa temps les rosegava: la necessitat de limitar l'accés a les pantalles dels fills i filles i de procurar que, en la mesura del possible, els centres educatius siguin llocs lliures de pantalles.

El moviment es va iniciar en alguns barris de Barcelona i ha tingut una enorme onada expansiva que li ha donat abast nacional, a través de grups de WhatsApp i Telegram. Aquesta realitat deixa una primera lliçó important: les famílies tenen molt a dir i fer en aquesta matèria i en tot el que afecta l'educació dels fills. En ocasions, podem percebre que les inquietuds familiars poca cosa poden fer davant de la inèrcia de les administracions, però no és així.

Des del punt de vista científic, encara hi ha moltes incerteses pel que

fa a l'impacte de les pantalles en el desenvolupament dels menors. Cal tenir en compte que qualsevol estudi serà necessàriament parcial i que encara no hi ha prou literatura científica. Però és que encara que n'hi hagués, en temes de conducta mai no es podrà parlar de causalitat sinó de correlació. La ciència té les seves limitacions i ritmes propis. Però, justament per això, hem d'actuar amb prudència i no al contrari. Dit d'una altra manera, ens hem embarcat en ambiciosos plans de digitalització en el terreny educatiu sense saber si això tindrà un impacte negatiu en els infants. Anem a les palpentes en aquest terreny.

No sembla raonable deixar que les pantalles colonitzin la vida dels nostres fills, a l'espera que en deu o quinze anys l'evidència científica confirmi allò que els professionals de l'educació i de la psicologia clínica ja estan començant a observar sobre els seus efectes nocius en el desenvolupament dels més petits. Així ho han advertit ja l'OMS i la Unesco. Aquesta

última ha promogut un document en què professionals advoquen per zero pantalles fins als sis anys.

La qüestió entre zero i sis anys és crucial. En aquestes edats, tot estímul que rep el cervell adquireix una gran potència. Com amb tot element addictiu, la qüestió és que una primera presa de contacte, encara que sigui petita, genera el desig de tenir-ne més. Un cop ficats en aquest cercle, és difícil sortir-ne. En aquest context, cal tenir en compte que, en relació amb les substàncies addictives, les pantalles tenen l'inconvenient que estan fàcilment a l'abast.

Les famílies no podem deixar sols els nostres fills en aquest context digitalitzat. Ni podem abstenir-nos ni tampoc prohibir sense oferir cap més alternativa. Hem de donar-los un sí als nostres fills. En aquesta línia va la filosofia del moviment famílies: alliberar els nostres fills de la pressió social donant una resposta coordinada a la pregunta de com i quan introduir mòbils i pantalles en la seva vida.

L'esport és una part fonamental del programa "Canillitas".

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Fotos: Missions Salesianes

Més de 160 milions de nens i nenes al món, d'entre 5 i 17 anys, treballen. Gairebé la meitat (79 milions) fan tasques que posen en risc la seva salut i les seves vides.

Per il·lustrar aquesta realitat i posar-hi rostres concrets, Missions Salesianes ha fet el documental *Canillitas*, que informa, denuncia i sensibilitza sobre aquesta xacra infantil. Es tracta d'un documental de 21 minuts dirigit per Raúl de la Fuente i amb el qual podem conèixer el treball de sis petits treballadors a la República Dominicana, així com la tasca dels missioners salesians per canviar aquesta realitat gràcies a l'educació.

Com explica Alberto López, del departament de Comunicació de Missions Salesianes, "la paraula *canillita* té a veure amb les cames (*canillas*). A Hispanoamèrica és com s'anomenen els menors que es busquen la vida venent o treballant al carrer fent moure les *canillas*".

Alguns dels testimonis del documental han fet una gira per Europa per donar-lo a conèixer i en el seu pas per Barcelona hem pogut conversar amb ells: Moisés Liranzo, jove de 14 anys que treballa com a enllustrador; Karen Montás, directora executiva del programa "Canillitas amb Don Bosco" a Santo Domingo, i Juan Linares, salesià espanyol que va iniciar la seva tasca amb els menors treballadors del carrer i que el 1985 va començar el projecte "Canillitas amb Don Bosco".

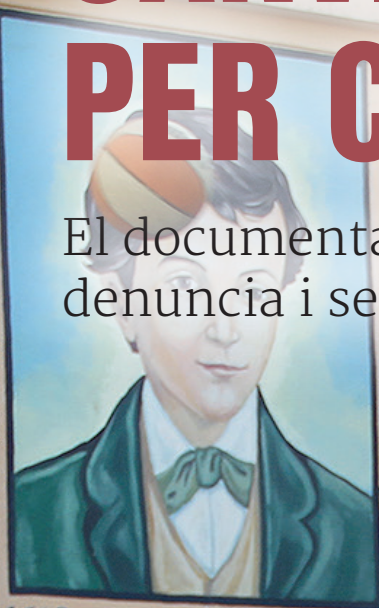
La realitat dels menors treballadors a la República Dominicana implica uns 340.000 petits. "Cal que ens situem en famílies en situació de pobresa, potser no extrema, però sí en una situació en la qual els ingressos no arriben per tenir una vida més o menys digna", assenyala Karen Montás. El treball infantil comença quan aquests nens i nenes surten al carrer per ajudar les seves famílies. Com destaca Montás, "la cosa curiosa és que no surten obligats, sinó que són ells els qui prenen la iniciativa de sortir. No els obliga ningú. La família és molt conscient d'aquesta realitat, però rep aquests ingressos i permet aquesta situació".

La directora executiva del programa "Canillitas amb Don Bosco" ens enumera les situacions on podem trobar nens i nenes treballant: "En les tasques agrícoles que es fan al camp, sobretot a les zones més productives; en l'explotació sexual comercial infantil, més vinculada a zones turístiques; en el treball infantil urbà; en el treball domèstic, que solen fer sobretot les nenes i que no es percep com a tal perquè hi ha la mentali-

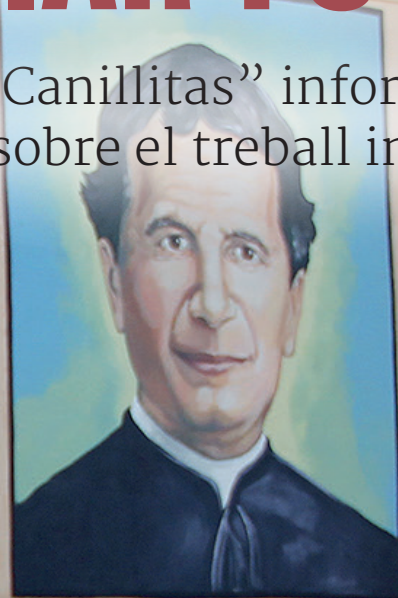


CANVIANT PRESENTS PER CANVIAR FUTURS

El documental salesià “Canillitas” informa, denuncia i sensibilitza sobre el treball infantil



MIS MEJORES AMIGOS
SON JESÚS Y



COBRAN. SALTEN. JOEGUEN.
PERO NO OFENDAN A DIOS

LOS PACÍFICOS
CONSTRUYEN PAZ
Y AMISTAD SOCIAL

(Creado el 1980)



JUAN LINARES

“Considerem el nen un tresor, ell no té la culpa de la situació en la qual es troba, sinó la societat”

MOISÉS LIRANZO

“Canillitas’ m’ha canviat: abans jo era molt més ximplet i ara soc una mica millor. Em sento més content amb mi mateix”

KAREN MONTÁS

“Valoro el sentit de responsabilitat que tenen, la seva valentia de prendre la decisió de treballar per ajudar a casa... Són nens molt alegres, tot i la situació de precarietat, de violència”



tat que ‘s’estan preparant per a la vida’, i també hi ha una porció de nens en fàbriques, tallers...”

LA MIRADA SALESIANA

“Sentir els crits del carrer dels menors treballadors em va fer decidir per l’opció preferencial dels més desfavorits, i així va néixer aquest gran projecte pels menors a l’estil de Don Bosco”, ens explica el salesià Juan Linares.

Subratlla que la mirada salesiana consisteix no només a mirar el problema, sinó el repte que conté aquell problema. Per això, el sistema educatiu que ofereixen està molt adreçat a aquest tipus de nens i nenes. Es tracta d’un sistema que parteix d’allò positiu que hi ha en l’infant, per poder construir des d’aquesta base. “És molt important la forma de mirar el nen”, destaca, “on tu veus un nen que enllustra sabates, nosaltres hi veiem un enginyer; on tu veus una nena venent flors, nosaltres hi veiem una decoradora d’interiors...”.

Al documental es qüestiona la societat i se la convida a posar-se

en el lloc d’aquests nens. “Mirem de mostrar que aquesta problemàtica té resposta i que es pot erradicar el treball infantil, però cal involucrar-hi tota la societat”, assenyala el salesià.

La idea del programa “Canillitas amb Don Bosco” és que els nens entrin en un sistema integral progressiu, per etapes, tenint en compte tots els punts de vista. “Per això”, apunta Linares, “hem pogut construir moltes històries amb finals feliços”.

La primera etapa del programa consisteix a anar a la recerca del nen, fer-se amic seu, guanyar-se el seu cor, la seva confiança... “d’aquesta manera podem fer una aliança amb ell”, indica el salesià, “cal un tipus d’intervenció molt sistemàtica, molt ben concebuda i acoblada al ritme del nen”.

El desafiament més gran que han d’afrontar, explica, és el de la qualitat, perquè “el sistema pedagògic el tenim. El repte és posar-lo en execució amb qualitat, sobretot tenint persones molt capacitades i vocacionalment identificades”.

A aquest salesià li agrada dir que

“considerem el nen un tresor, ell no té la culpa de la situació en la qual es troba, sinó la societat”.

Un d'aquests “tresors” té nom: Moisés Liranzo. Un petit eixerit i inquiet que no para de moure's durant l'entrevista. Tímid, però sense perdre detall de la conversa. Quan li preguntem sobre el programa “Canillitas amb Don Bosco”, ho té molt clar: “Aquí jugo molt, puc estudiar, fer esport... Canillitas m'ha canviat: abans jo era molt més ximplet i ara soc una mica millor. Em sento més content amb mi mateix.”

I també té molt definits els seus somnis: “M'agradaria ser un cantant molt famós i també advocat, perquè hi ha molts casos en els quals fan fora la gent gran de casa seva i m'agradaria defensar-los perquè no perdin la casa. I també defensar els joves, perquè hi ha policies que els agafen i els entaforen droga a la butxaca.”

QUATRE OBJECTIUS

Els objectius del documental *Canillitas*, que ha estat presentat entre altres llocs a institucions europees i al Vaticà, són quatre, segons Juan Linares: “Primer, posar en evidència un problema molt seriós en la humanitat, que són els 160 milions de nens que fan treball infantil. Això no és notícia, ningú no s'hi manifesta en contra; en segon lloc, demostrar que hi ha sistemes pedagògics que funcionen i que es poden

fer realitat; en tercer lloc, fer veure com aquesta realitat ha de tenir una incidència social i política per anar a les causes. Hi ha una estructura en la societat que provoca això i hi ha una bretxa social de vergonya. No hi ha progrés si no progressem tots; en quart lloc, cridar a la solidaritat.”

El cert és que el documental ha estat molt ben acollit en aquesta gira de presentació, especialment a les escoles, on els alumnes han conegut de primera mà el testimoni d'un adolescent com ells, però amb una realitat terriblement injusta. En aquest sentit, Karen Montás reconeix que “m'ha agradat especialment que als col·legis els alumnes han fet preguntes. Haver conegut aquesta realitat els ha impactat: la inseguretat als carrers, la precarietat... perquè ajuda a desacomodar la consciència. He vist nois plorar, preguntar en què consistia el voluntariat... hi ha llavors que s'estan sembrant”.

No obstant això, el salesià Juan Linares es planteja si aquesta acollida “es queda simplement en compassió. No n'hi ha prou amb la sensibilització, cal arribar a la presa de consciència i a la resposta. L'important és que això arribi més profund. Ha estat una experiència bona, tot i que dependrà de la continuïtat que se li doni. Certament és un primer bon pas”.

Així, insisteix que el documental no només presenta el problema, sinó la solució, “perquè som copar-

típics de la resposta. Els nens no poden esperar la resposta a aquest problema perquè els pots frustrar tota la seva vida. Aquesta és una realitat molt forta sobre la qual s'haurà de conscienciar la societat”.

El testimoni de Juan Linares i Karen Montás coincideix a demostrar que val la pena dedicar la vida a aquesta causa. “Per a mi”, confessa Linares, “és un orgull abraçar aquests nois sent professionals, tenint una família... aquest és el motiu de la meua alegria. Si tornés a néixer i tornés a plantejar-me el sentit de la meua vida, tornaria a repetir aquesta oportunitat que he tingut de dedicar la meua vida a aquest tipus de nens”.

La Karen ens explica que ha après molt d'aquests nens i nenes. I una de les coses que més valora és “el sentit de responsabilitat que tenen, la valentia de prendre la decisió de treballar per ajudar a casa... Són nens molt alegres, tot i la situació de precarietat, de violència”. “Són nois amb un cor de generositat impressionant”, afegeix Juan Linares.

Per a més informació: misionessalesianas.org



Karen Montás i Juan Linares, amb alguns dels menors treballadors.

La diversitat enriqueix, ens ajuda a veure que no podem mirar la vida amb unes ulleres d'un sol color i ens obre el cor a estimar Déu i els altres

La diversitat no fa por



**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benivolguts, no us heu preguntat mai com deu començar una guerra, com es crea una situació d'injustícia, com es genera un conflicte o, fins i tot, com comença una simple baralla a casa? Penso que estaria bé iniciar el camí d'aquest nou Advent, que avui estrenem, fent-nos personalment aquesta pregunta i reflexionant-hi profundament. Fer-ho, ens ha d'ajudar especialment a fer el camí de preparació de la celebració de Nadal, que és la festa de l'adveniment de qui és la Pau que

baixa del Cel i es fa present entre nosaltres.

Es diu que, en la majoria dels casos, el que s'amaga darrere els conflictes és sempre el maleït complex de superioritat o, dit d'una altra manera, una falsa concepció del que és la diversitat i la diferència. Ens hem cansat d'omplir-nos la boca dient que el fet que siguem diferents és un signe de comunió i d'intercanvi, que ens ofereix una possibilitat de millora, que és la font del creixement humà i, fins i tot, que ens és una oportunitat d'enriquiment mutu. Si és realment així, per què els conflictes? Doncs perquè a la fi s'acaba pensant exclusivament en "mi" i les "meves coses" i culpabilitzant sempre el "tu" i "les teves manies", cosa que ens fa entendre que el principal problema de la humanitat és la persona humana i la seva capacitat de conflicte. Les diferències entre pobles, entre persones i sobretot entre idees, són el caldo de cultiu dels conflictes, perquè es fan servir per penjar etiquetes a les persones, tenir prejudicis infundats i actuar preventivament a la defensiva, sense deixar ni un espai a la bondat. Quin contrasentit!

Proposem-nos en aquest Advent no etiquetar ningú, ni transmetre cap prejudici, ni formular cap acusació visceral, ni pressuposar que, d'entrada, totes les persones i totes

les situacions són potencialment dolentes. I en aquest sentit penso molt amb totes les germanes i germans de comunitat que viuen amb nosaltres, en temps de Sínode, tot expressant la voluntat de caminar junts, de dialogar i de fer-hi participar tothom. No hi ha diferències, hi ha diversitats. Tenim l'oportunitat, com a Església, de fer-nos propers a la gent i, trencant esquemes, demostrar que una altra Església és possible.

Per això hem de sumar la diversitat als nostres avantatges, als nostres punts forts. I encara hauríem d'anar més enllà sabent, com sabem ara, després de dos anys de Sínode, com n'és, de difícil, construir una Església en la diversitat que presenti el seu fruit com a fruit precisament de la diversitat de les nostres comunitats. La diversitat no fa por, perquè la diversitat, també a l'Església, enriqueix i ens fa veure quant bé ens pot fer. I com es va veure a la darrera sessió sinodal del passat octubre, amb el discurs del papa Francesc, la diversitat enriqueix, ens ajuda a veure que no podem mirar la vida amb unes ulleres d'un sol color i ens obre el cor a estimar Déu i els altres.

Proposem-nos en aquest Advent aprendre a contemplar Déu en cada persona, més enllà de les diferències; a contemplar Déu en qui és diferent, en la diversitat.

Ben vostre.

I quan vegeu que alguna cosa és negativa, prepareu l'Advent amb els ulls posats en el Senyor i a millorar la vida del nostre proïsme

Esperar Nadal



SALVADOR GIMÉNEZ

Bisbe de Lleida

Estimats diocesans, Aquest diumenge el nostre calendari religiós marca l'inici d'un nou any. L'any natural acaba el trenta-u de desembre i comença amb la festa de Cap d'Any, celebrada amb tota mena de luxes: menjars abundants, begudes a dojo, molta bullícia i una aparent —o una certa— alegria, acompanyada de música estrident, disfresses i mil objectes de consum.

L'inici del nostre any cristià és molt més humil. Exteriorment, ningú nota que hem canviat de període: no hi ha coets ni sorolls, ni ho anuncien les cadenes de televisió. Però els cristians experimentem un profund canvi ambiental en la nostra vida de fe i ens disposem a preparar el naixement del Senyor. Per aquest motiu l'Església proposa quatre setmanes per encaminar la nostra disposició a viure la profunda alegria de participar de la salvació del Messies, el Fill de Déu. Sense estridències ni excessives xerinoles; amb humilitat i acceptació de la petitesa, com assenyala el mateix

esdeveniment de Nadal: pessebre, nit freda, solitud dels pares de Jesús davant del part, admiració d'uns pastors amb els seus animals domèstics i el seu cant dels àngels que crida les estrelles a sumar-se al prodigi del Nen que neix i que transforma la nostra vida.

Els cristians ens sorprenem i contemplem les mil maneres de representació del misteri. Però també se'ns exigeix un profund canvi de vida que esberli els nostres cors egoistes i promogui una autèntica solidaritat cap als qui ens envolten, als quals desitgem amor i pau. Ens recordem mútuament que no són paraules boniques sinó una exigència ineludible per perpetuar la realitat anunciada per Jesucrist i no perdre mai l'esperança d'aconseguir-ho, segons les responsabilitats i les funcions que cadascú exerceix. Ningú no pot oblidar la contemplació del món amb les seves mancances, les seves desigualtats i les seves injustícies i quedar-se indiferent; ha de ser actiu en la cerca de solucions per a tothom, i per a això cal la preparació personal i comunitària.

Per preparar-nos, l'Església ens ofereix un temps d'espera, l'Advent. Cal dedicar més temps a l'oració, tenir millor disposició per escoltar la Paraula de Déu, valent-nos de les persones que hi apareixen com a models d'aquest temps: els profetes, sant Joan Baptista, sant Josep, la Mare de Déu i, per descomptat, una actitud sincera per ajudar i tenir compassió cap als

qui més sofreixen. Ells són autèntics i típics models per a l'Advent. Busqueu també entre nosaltres altres models que ens ajudin a promoure i viure l'esperança. Renuncieu a seguir els qui fomenten el rancor, fugint de la pràctica de la trobada, del diàleg i de l'amor. Rebutgeu totes les crides al'ús de la força com un mitjà d'imposició que genera més enfrontament i posteriors venjances. Hi ha massa guerres que se salden amb més sofriments i més morts! Cuideu les paraules que fereixen i separen. No caiguen mai en el descoratjament o la indiferència davant dels problemes. No digueu mai que és impossible el que anuncia Jesús amb una candidesa exemplar i, al mateix temps, amb una atracció infinita, que uneix l'acollida, l'alegria i l'esperança.

Preparar-nos és concretar els signes d'esperar contra tota esperança. Davant de les guerres que no semblen acabar mai, sobretot la que es lliura a la terra de Jesús. Davant del fenomen de la immigració que no para de produir morts. Davant dels abusos sexuals que s'handonata l'interior de l'Església per membres sense escrúpols: reconeixem que és una xacra social, i per això demanem més responsabilitat i solucions universals per atendre les víctimes.

I quan vegeu que alguna cosa és negativa, prepareu l'Advent amb els ulls posats en el Senyor i a millorar la vida del nostre proïsme.

Amb la meva benedició i afecte.

CONSULTORI BÍBLIC

Quantes aliances hi ha entre Déu i els seus fills?

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Déu estableix una aliança amb els seus fills, que formula davant d'Abraham així: "Mira el cel i compta les estrelles... Doncs així serà la teva descendència" (Gn 15,5). I li ho confirmarà: "Serà nombrosíssima la teva descendència" (Gn 17,2) i "seràs pare d'una multitud de pobles" (Gn 17,4). Cal assenyalar que aquesta aliança amb Abraham no és diferent de l'aliança anterior amb Noè o la posterior amb Moisès. No es tracta d'aliances diverses, sinó d'una mateixa. La mateixa i única aliança que Déu, davant l'incompliment dels seus fills, renova una vegada i una altra. L'aliança que parteix de la mateixa creació de l'ésser humà i que culmina en Jesús i la seva Redempció. De la mateixa manera que cantem "Un sol Senyor, una sola Fe, un sol Baptisme...", podem dir "una sola aliança".

Doncs bé, aquesta aliança que nosaltres visualitzem en capítols amb protagonistes destacats no és només una aliança de Déu amb aquests actors principals, sinó amb tot el seu poble. Si llegim els relats íntegrament, comprovem que la promesa de l'aliança no es redueix únicament al patriarca. Seguim amb el relat d'Abraham: "Jo la beneiré i d'ella et donaré un fill. La beneiré, i serà mare de pobles i de reis" (Gn 17,16). També l'aliança és amb Sara, esposa d'Abraham. I més interessant és, en lectura contextualitzada, constatar que l'aliança arriba a tothom. O, com ens deia el papa Francesc a Lisboa, a "tots, tots, tots!". Agar, l'esclava expulsada, i el seu fill Ismael, també són receptors de la promesa de Déu: "Però del fill de l'esclava, com que és fill teu, també en faré un gran poble" (Gn 21,13). Són, doncs, diverses manifestacions de l'única aliança d'amor de Déu pels seus fills.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Esperem Aquell que ja és aquí



CONCEPCIÓ HUERTA

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

La primitiva comunitat apostòlica confiava en el retorn imminent del Ressuscitat, el Fill de l'Home. Aquells primers cristians, impacients, es preguntaven quan seria això. La resposta en el text evangèlic és sempre la mateixa, i en el fragment de l'evangeli de Marc que llegim avui es formula en l'encapçalament del text: "D'aquell dia i d'aquella hora, ningú no en sap res, ni els àngels del cel, ni el Fill, sinó tan sols el Pare." Aquesta afirmació té conseqüències existencials per als oients, els deixebles: "Estigueu alerta, vetlleu, perquè no sabeu quan serà el moment." A continuació, una paràbola breu, amb sentit al·legòric, il·lustra el que s'ha dit: un home deixa casa seva i se'n va a terres llunyanes, després de donar facultats als seus servents, confiar la tasca a cadascun d'ells i manar al porter que vetlli. La tradició cristiana veu en aquest amo que deixa casa seva, la figura del Senyor que, endut al cel, s'ha fet invisible. En la casa que ha deixat, hi veu, figurada, el temps de l'Església en espera del seu retorn. Els servents i el porter, els deixebles de tots els temps. L'amo no ha indicat quan tornarà. Tant pot ser que sigui "al vespre, a mitjanit, al cant del gall, com a la matinada", diu el text, que dona per admès que el retorn serà de nit.

Els servents (els deixebles), igual que el porter, han de vetllar no fos cas que l'amo arribés sobtadament i els trobés dormint. I això que Jesús diu als deixebles ho diu a tothom: "Vetlleu!" Quatre vegades apareix el verb vetllar, en imperatiu, en el fragment. El seu missatge proclamat aquest diumenge, inici d'un nou any litúrgic i del temps d'Advent, se'ns adreça també a nosaltres, instant-nos a vetllar i viure conscientment presents, això és: disposats, preparats, responsables, esperançats, generosos, acollidors, amatents... El retorn del Ressuscitat s'ha anat diferint en el temps. Per la fe creiem que el Senyor ja ha vingut i és entre nosaltres. Hi està de manera especial, misteriosa, en el pa de l'Eucaristia, i també en l'anonimat dels més petits famolencs, perquè els donem menjar; assedegats, perquè els donem beure; forasters (immigrants), perquè els acollim; despullats, perquè els vestim; malalts, perquè els visitem; presoners, perquè els anem a veure. És així com el Senyor ens ve a trobar.

L'Advent ens porta a Nadal. Un temps d'esperança i de renovació, perquè en l'horitzó de tota història humana, no hi ha pas el fracàs, sinó el Senyor, "per qui tot ha vingut a l'existència i res no ha vingut sense Ell".



Diurnenge I d'Advent

Lectura primera

Is 63,16b-17.19b.64,2b-7

*Oh, si esquincéssiu el cel
i baixéssiu!*

Lectura del llibre d'Isaïes

Vós, Senyor, sou el nostre pare, el vostre nom és, des de sempre, El-nostre-redemptor. Senyor, per què deixeu que ens desviem dels vostres camins, que els nostres cors s'obstinin a no creure en vós? Reconcilieu-vos amb nosaltres per amor dels vostres servents, per amor de les tribus que heu pres per heretat. Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu, si davant vostre es fonguessin les muntanyes!

Cap orella no ha sentit ni cap ull no ha vist mai un Déu, fora de vós, que salvés els qui esperen en ell. Vós veníeu a trobar els qui feien el bé i es recordaven dels vostres camins.

Però ara us heu disgustat amb nosaltres, que hem pecat i ens hem rebel·lat sempre contra vós. Tots som semblants a persones impures, cap de les nostres bones obres no és més que la roba tacada d'impureses.

Ens marcim tots nosaltres com la fulla caiguda i les nostres culpes se'ns emporten com el vent. No hi ha ningú que invoqui el vostre nom, que es recolzi en vós en desvetllar-se, perquè ens heu amagat la vostra mirada i ens abandoneu a les nostres culpes. Però enmig de tot, Senyor, sou el nostre pare; nosaltres som l'argila, i vós, el terrisser; tots som obra de les vostres mans.

Salm responsorial

79

Pastor d'Israel, escolteu-nos.
Vós que teniu querubins per carros-
sa,
desvetlleu el vostre poder,
veniu a salvar-nos. R.

*R. Déu de l'univers, renoveu-nos,
feu-nos veure la claror de la vostra
mirada,
i serem salvats.*

Déu de l'univers,
gireu des del cel els vostres ulls,
veniu i visiteu aquesta vinya
que la vostra mà havia plantat
i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi
sobre l'home que serà el vostre braç
dret,
el fill de l'home a qui vós doneu la
força.
No ens apartarem mai més de vós;
gardeu-nos vós la vida
perquè invoquem el vostre nom. R.

Lectura segona

1Co 1,3-9

*Vivim esperant la manifestació
de nostre Senyor Jesucrist*

Lectura de la primera carta de sant Pau
als cristians de Corint

Germans, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor. Sempre beneeix Déu per vosaltres, pensant en la gràcia que us ha donat en Jesucrist. De tot us ha enriquit en ell: de tot do de paraula i de coneixement.

El testimoniatge que doneu de Crist s'ha refermat tant entre vosaltres que no us manca cap mena de do, mentre viviu esperant la manifestació de Jesucrist, el nostre Senyor. Ell també us mantindrà ferm fins a la fi, perquè el dia de Jesucrist, el nostre Senyor, sigueu trobats irrepressibles. Déu és fidel, i és ell qui us ha cridat a viure en comunió amb el seu Fill Jesucrist.

Al·leluia

*Senyor, feu-nos veure el vostre amor,
i doneu-nos la vostra salvació*

Evangelí

Mc 13,33-37

*Vetlleu: no sabeu quan tornarà l'amo de
casa*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: "Estigueu atents, vetlleu. No sabeu quan vindrà el temps decisiu. L'home que se'n va a terres llunyanes, sortint de casa deixa els seus criats responsables de les tasques que confia a cadascun, i al porter li recomana que vetlli. Igual

heu de vetllar vosaltres, perquè no sabeu quan tornarà l'amo de casa; no sabeu si vindrà al vespre, a mitjanit, al cant del gall, a la matinada. El tindreu aquí a l'hora menys pensada: mireu que no us trobi dormint. I això que us dic a vosaltres, ho dic a tothom: Vetlleu."

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIA I
TEMPS D'ADVENT
SALTERI: SETMANA I

Desembre

3. DIUMENGE

Diumenge Id'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 63, 16c-17.19c; 64, 2b-7 / Salm 79 / 1 Corintis 1,3-9 / Marc 13,33-37
SANTORAL: Cassià, mr.; Francesc Xavier, rel.; Magina, mr.; Sofonies, prof.

4. DILLUNS

Fèria, Morat. O bé, *Sant Joan Damascè, prev. i dr. de l'Església (ML), Blanc.* Lectures: Isaïes 2,1-5 / Salm 121 / Mateu 8,5-11
SANTORAL: Ada, vg.; Bàrbara, vg. i mr.; Bernat, b. i card.; Francesc Gálvez, prev. i mr.

5. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 11,1-10 / Salm 71 / Lluc 10,21-24
SANTORAL: Dalmau, b.; Guerau de Braga, b.; Crispina, vg.; Sabes, ab.

6. DIMECRES

Fèria, Morat. O bé, *Sant Nicolau, b. (ML), Blanc.* Lectures: Isaïes 25,6-10a / Salm 22 / Mateu 15,29-37
SANTORAL: Asel·la, vg.; Fortià, mr.; Pere Pasqual, b. i mr.

7. DIJOUS

Sant Àmbros, b. i dr. de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Isaïes 26,1-6 / Salm 117 / Mateu 7,21.24-27
SANTORAL: Eutiquià, p. i mr.; Fara, ab.

8. DIVENDRES

Immaculada Concepció de la Benaurada Verge Maria (S), Blanc o blau cel. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,26-38
SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DISSABTE

Del dissabte, *Morat.* O bé, *Sant Joan Dídac Cuauhtlatotzin (ML), Blanc.* Lectures: Isaïes 30,19-21.23-26 / Salm 146 / Mateu 9,35-10,1.6-8
SANTORAL: Llogaia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.



El Sant 8 de desembre

Romaric

En un llibre escrit per sant Amat de Remiremont es relata com aquest va convertir al cristianisme un noble merovingi anomenat Romaric. En el relat, s'explica com va arribar a les terres de Romaric, i allí van fundar-hi el monestir que més tard fou conegut com a Remiremont (*Romarici Mons*). En el moment de la seva trobada amb sant Amat, Romaric era una persona de distinció a la cort de Clotari II, rei de Nèustria. Va donar tots els seus béns, i va fundar el monestir de Remiremont l'any 620. Sant Amat en va ser el primer abat, però ben aviat

la responsabilitat va recaure en sant Romaric, que va ocupar aquest càrrec durant trenta anys. Poc abans de la seva mort, Romaric es va veure pertorbat per la notícia que Grimoald, el fill d'un vell amic, estava planejant excloure el jove príncep Dagobert del tron austrasià. El vell abat es va dirigir a Metz, on va advertir els nobles que li donaven suport. El van escoltar en silenci, el van tractar amb cortesia i el van acompanyar de tornada al seu monestir. Tres dies després moria sant Romaric. El 1049 el papa Lleó IX el va canonitzar.





**JOSEP TEIXIDÓ
CUENCA**

*Delegat de Pastoral
Sacramental de Barcelona*

Mirem que l'Advent no passi sense pena ni glòria, i aprofitem aquest temps bellíssim per pregar i meditar amb els textos bíblics i eucològics que la litúrgia d'aquests dies ens proposa

Advent: tempus fugit

Aquest diumenge iniciem un nou any litúrgic amb el primer diumenge del temps de l'Advent, temps de preparació per a les solemnitats de Nadal i Epifania. Tot esperant l'arribada definitiva del Senyor al final dels temps, fem memòria de la seva primera vinguda segons la carn en el misteri de Nadal. Precisament, això és el que significa la paraula "Advent", "arribada".

És un temps de preparació, d'austeritat, amb un to penitencial gairebé —tot i que és el temps de Quaresma el temps penitencial per antonomàsia. El color morat dels ornaments, l'austeritat —que no absència, necessàriament— de les flors, ens conviden a preparar-nos interiorment per a les festes de Nadal.

La mistagògia d'aquest temps és ben rica i profunda. Sabem que té dues parts ben diferenciades: una primera part, marcada per les profecies sobre la vinguda del Messies, del Salvador, sobretot de la mà del profeta Isaïes, i també de Joan Baptista; i una segona part, del 17 al 24 de desembre, que ens parla amb un to més "nadalenc", amb els anuncis i naixements de Samsó, de Joan Baptista i del mateix Jesús.

Advent és un temps breu, que passa ràpid, i per això l'hem d'aprofitar al màxim. Sense deixar de preparar totes les

coses del Nadal, mirem que no passi sense pena ni glòria aquest bellíssim temps, i aprofitem-lo per pregar i meditar amb els textos bíblics i eucològics que la litúrgia d'aquests dies ens proposa, d'una manera tranquil·la i sense presses; contemplem què ens diuen els profetes, Joan Baptista, la mateixa Mare de Déu, sant Josep... També ens hi pot ajudar la Litúrgia de les Hores, tot pregant amb ella, per aprofundir i avançar en el nostre camí d'amistat amb el Senyor.

Des de fa uns anys, tenim un element provinent de la cultura nòrdica que s'ha quedat entre nosaltres, com és la corona d'Advent. Sense ser un element litúrgic ni un element d'obligada presència, no va pas malament usar aquest element per recordar-nos amb els quatre ciris —tres de color morat i un de rosa, o tots blancs o vermells, o bé dels quatre colors litúrgics (no hi ha cap normativa al respecte)— que ens estem preparant per a la celebració del naixement del nostre Salvador.

Que amb tots els elements externs puguem ben disposar el nostre cor perquè el Senyor hi habiti i visquem amb plena comunió amb ell. Visquem amb intensitat, sense despistar-nos, aquest breu però bonic i intens temps d'Advent, tot repetint les paraules de l'Escriptura: "Veniu, Senyor Jesús!"

ESPAI LECTORS

A Lourdes vivim en Nadal

**ANNABEL
SÀNCHEZ**

Hospitalària

Nadal és tendresa, afecte i unió, senzillesa, petitesa i bondat, dolçor, carícia i amor. Nadal és molt. Aquell que ens ha donat la vida s'ha fet petit perquè nosaltres ens hi puguem apropar. Descobrim que Déu ens estima en la senzillesa d'un nadó, en la humilitat d'una menjadora. Aquell que ho és tot s'ha fet petit perquè nosaltres el puguem estimar.

Els pelegrinatges a Lourdes ens ajuden a entendre la bellesa del Nadal. Apropant-nos al germà descobrim el veritable rostre de Crist infant. Aquelles persones que necessiten ajuda ens ensenyen que la veritat no es troba en les espectacularitats de les grans festes. Així com els pastors es van apropar a la cova de Natzaret per adorar l'infant de Déu, nosaltres ens apropem a la gruta de Lourdes; allà hi trobem Maria, que ens ensenya que estimar el germà és adorar el seu fill.

Cada vegada que ajudem a dutxar-se, vestir-se o menjar, portem un regal a l'establia. Quan escoltem el qui necessita expressar-se, estirem un carro o somriem a un amic, fem companyia a la Família de Betlem. Sempre que cantem cançons a la placeta de l'Accueil, fem festa a la cinquenaplanta o acompanyem a dormir amb el bon nit, estem cantant nadales a l'establia.

A Lourdes vivim en Nadal, ens sentim pastors que s'han apropat a descobrir què vol dir estimar. Aquells amb qui hem compartit els cinc dies del pelegrinatge ens han encès al cor una estrella, que brilla amb força perquè no ens perdem; així sempre sabrem trobar el camí de casa.

Per recordar i fer present tot el que hem viscut, el cap de setmana abans de Nadal, l'Hospitalitat celebra el seu tradicional dinar de Nadal. Un moment intens on recordem amb enyorança molts dels moments que hem compartit. És una festa molt bonica i entranyable que ens ajuda a predisposar el cor per viure amb intensitat el naixement del nostre Senyor.

És un dinar on fem present Lourdes amb els germans que ens acom-



El diumenge 17 de desembre de 2023
us convidem a participar al tradicional

Dinar de Nadal de l'Hospitalitat



Lloc: Hotel Barceló Sants; Hora: 13:30h; Preu: adults 35 €, infants 20 €

Inscripcions: Contacta amb el delegat del territori.
Si ets de Barcelona: Contacta amb la delegació al whatsapp 683 46 34 49, al telèfon 93 487 40 09,
al correu electrònic info@hospitalitat.org, o visita la seu al c/ Consell de Cent 224-228 de Barcelona (16h a 19h).
Ultim dia inscripcions: dilluns 11 de desembre.

panyen. Tots procurem venir arreglats i junts mengem i brindem pel simple fet d'estar units en aquesta trobada. Quan tornem a casa, estem contents i amb un somriure al rostre. Hem compartit Lourdes amb aquells que es fan estimar i ens han vingut ganes de tornar a peregrinar a la gruta per retrobar-nos amb Maria i adorar un cop més l'infant Jesús.

El diumenge 17 de desembre l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes

durà a terme el seu tradicional dinar benèfic de Nadal, que tindrà lloc a l'Hotel Barceló Sants, a les 13.30h. El preu serà de 35 euros els adults i 20 euros els infants.

Per a inscripcions: Whatsapp (683 463 449), telèfon (934 874 009), correu electrònic (info@hospitalitat.org) o presencialment (c/ Consell de Cent, 224-228 - Barcelona, de 16.00 a 19.00). L'últim dia per inscriure-s'hi és l'11 de desembre.

DIAMANTS

COL·LECCIONISTA **COMPRA**



Joies amb diamants

Totes les talles i colors

Talles antigues

Discreció
Màxima **taxació**

Tel. 628 330 844
Tel. 608 544 651

Cartes

La mirada de Maria

Una cançó diu: “Maria, mira’m, si Tu em mires, Ell també em mirarà...” La lletra és de sant Albert Hurtado, el primer sant xilè canonitzat, després de santa Teresa de los Andes.

“Maria, mira’m...” Com és la mirada de Maria? És la mirada de la Mare que sempre vetlla pels seus fills... És l’esguard que ens assenyala vers el seu Fill, Jesús. Són els ulls que supliquen a Jesús que actuï a favor nostre.

I Jesús no li pot refusar res... És la seva Mare qui li ho demana. Com li negarà res, si Ella mai no li ha negat res, s’ha donat del tot a Ell? El seu esguard sempre vessa amor i tendresa.

És la millor de les mares. És la Mare de Déu i Mare nostra.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA

L’aigua és vida i aliment

Aquest és el lema de la FAO per a aquest any i el cas és que resulta totalment cert. La terra i l’aigua són la base d’una demografia que demostra que una economia creixent troba la seva font nutritiva en volum i condicions òptimes.

Hem de ser conscients que el món s’alimenta per la seva agricultura i que aquesta és una barreja de sòls,

aigües, fertilitzants i tecnologies, essencialment. Però no, ja no disposem de més sòl al món. Al contrari, cada any va sent devorat per infraestructures urbanes. I l’aigua és escassa. Només el 2,5 % és dolça. Però encara és més necessària si tenim en compte que l’agricultura de regadiu és clau contra la fam.

Al nostre planeta una quarta part de les seves terres cultivades són de regadiu, però produeixen el 65% de la producció vegetal i el 40% dels aliments. És per aquesta raó, per la fam, que l’aigua és un greu problema a nivell mundial, per la qual cosa hem de plantejar-nos la qüestió amb urgència i amb objectivitat.

Les solucions, òbviament, requereixen d’acords i potents inversions per garantir els regadius existents, depurar les aigües eficients a fi de disposar de més terres regades, interconnectar diferents conques, implantar dessalinitzadores, preferentment per a usos urbans, turístics i industrials, augmentar les preses de més gran dimensió... I tot això requereix d’un gran “pacte de l’aigua”.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D’ANDALUSIA

La “consigna” d’Omella

Aquesta Postal es vol fer ressò del discurs del cardenal arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, en l’Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola. El títol que he volgut posar, en realitat, és més periodístic que fidel al contingut d’aquesta postal. Però m’ha semblat que una de les frases del president de la Conferència tenia aire de “consigna” o, el que és el mateix, de “l’actitud col·lectiva i personal” que hem d’adoptar en aquesta hora dura, difícil, una mica estranya per a moltes persones i amb un bon grapat d’incerteses sobre les fites finals i els camins a recórrer.

La frase del cardenal que ha atret especialment la meua atenció ha estat: “Els cristians som cridats a mirar el futur amb realisme i, sobretot, amb esperança.” No es podria suggerir millor, ni amb més encert. Tot seguit, l’arquebisbe vol “fonamentar” les seves paraules en aquesta altra frase: “Nosaltres, que creiem en Jesucrist ressuscitat, sabem que no estem sols, creiem que Crist camina al nostre costat enmig de totes les vicissituds de la història personal i global.”

“Realisme”, d’una banda, i “esperança” pel mateix camí. Un realisme que ens faci percebre la realitat tal com és, amb les seves llums i ombres; un realisme sincer, sense imaginacions ni falsedats; un realisme que ens faci sentir bé, tot parodiant el lema periodístic, “el que passa, per què passa el que passa i per què no passa el que ha de passar”.

“Esperança”, és a dir, activitat, treball, deures fets, il·lusions i ideals nobles, en la recerca d’un bé comú que repercuteixi i ens millori a tots.

I des de la riba de l’esperança que assenyalava amb força el cardenal: “Algú, amb poder infinit, és al nostre costat, ens acompanya sempre. El seu nom és Jesús, Salvador, Mestre i Amic.”

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
 • LLICÈNCIA D’ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Joan Alsina, benaurat el perseguit a causa de la justícia

La figura del capellà gironí assassinat pel règim de Pinochet s'engrandeix en el 50è aniversari del seu martiri

JOAN ANDREU PARRA

Barcelona

LLUÍS CORTADA
 “Alsina es va inserir en la perifèria on va viure la situació dels treballadors, molt precària i difícil, i la reinterpreta a la llum de l’encarnació de Jesucrist, portant-los l’Evangeli”

El nom de Joan Alsina i Hortós està inscrit al cel i també en una placa de marbre al santuari de la Mare de Déu del Collell, al costat d’un altre prevere martiritzat durant el genocidi de Ruanda, Joaquim Vallmajó, i els màrtirs del 36. La petjada d’Alsina és ben present a la diòcesi de Girona, entre d’altres, amb el Fòrum Joan Alsina o la gent que està en el món de la solidaritat i encara ha pres més relleu amb motiu dels diferents actes que s’han fet en record del seu assassinat, el 19 de setembre del 1973, amb només 31 anys d’edat, a càrrec d’un escamot militar xilè.

“Guardo d’Alsina un record molt positiu, des que era un nen vam coincidir (era tres anys més gran que jo) a l’escolania, a l’escola, en el grup de monitors de l’esplai on ja era seminarista”, rememora Lluís Cortada i Puig, diaca permanent a la parròquia de Sant Josep, de Badalona i, com Alsina, fill de Castelló d’Empúries. Una amistat que es va conservar fins la partida d’Alsina a Xile, l’any 1968, quan era vicari a Malgrat de Mar: “Quan se’n va anar li faltava molta feina per fer, aquí va desenvolupar la seva personalitat de forma extraordinària.”

Aquest jove seminarista inquiet “volia fer-se missioner, va anar a Madrid a preparar-se [al Seminari Hispano-americà]. Hi ha comunitats de monges que van anar a Xile i encara hi perviuen, també molts capellans i ex-capellans que varen estudiar amb ell”, observa Jordi Pujadas Ribalta, coordinador de l’edició catalana de l’Agenda Latinoamericana, que en la d’enguany, dedicada a la descolonització, ha incorporat la separata 50è aniversari. *El testimoni de Salvador Allende i Joan Alsina.*

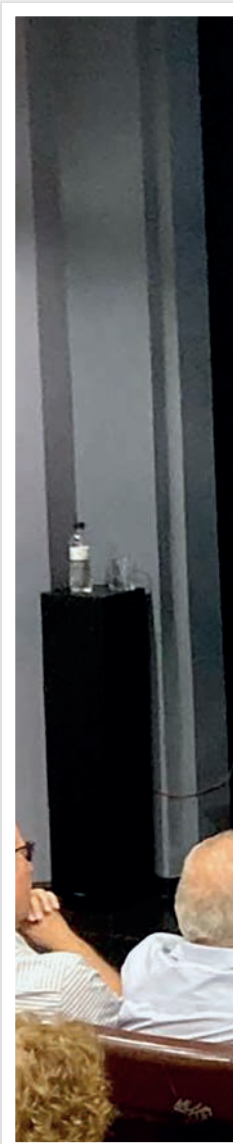
“El cop d’estat de Xile va ser una sotragada per al món treballador i un laboratori del neoliberalisme que va

comportar molts desastres. Ho havíem de recordar a l’agenda. Ja ho vam viure de joves i ara entenem amb més profunditat el que va representar i valorem més encara el testimoniatge d’Alsina”, admet Pujadas. “Amb Allende es va veure possible arribar a un socialisme que tingués en compte els treballadors, que posés fre a l’extractivisme, que els grans mitjans de producció fossin de l’Estat. Tot això va quedar truncat, en part, per les pressions externes dels EUA i els interessos econòmics de les grans empreses”, continua.

Cinc anys de vida donada a Xile

Aquest Xile en ebullició, esperançat en la socialdemocràcia de la Unitat Popular d’Allende, va ser el que es va trobar Alsina, recorda Cortada: “Es va inserir en la perifèria, el lloc on el van destinar, entre les classes i barris marginals. Aquí viui perfectament la situació d’aquells treballadors, molt precària i difícil, i la reinterpreta a la llum de l’encarnació de Jesucrist, portant-los l’Evangeli.” Una màxima vital d’Alsina era que “hem vingut en aquest món per deixar-lo millor de com l’hem trobat i això no ho farem només amb bones intencions sinó implicant-nos-hi”. “I s’hi va ficar de ple perquè era l’única manera que es podien entendre de veritat els problemes, les alegries, les esperances de la gent obrera”, observa Cortada. Aquest compromís va portar-lo a ser consiliari del MOAC (Moviment Obrer d’Acció Catòlica de Xile) i a ser capellà obrer treballant a l’Hospital Sant Joan de Déu de Santiago.

“Alsina seguia la Teologia de l’encarnació i entenia perfectament el moviment de la Teologia de l’alliberament. Ell havia de ser solidari fins





Agenda Latinoamericana

Acte commemoratiu a Figueres.



El 24 de setembre passat es va celebrar una Eucaristia commemorativa al pont Bulnes on va ser assassinat Alsina (i 31 xilens més), presidida pel bisbe auxiliar de Santiago, Álvaro Chordi.



Ambaixada d'Espanya a Xile

al final, ho va dir i deixar escrit fins poques hores abans, s'ho veia venir", continua Cortada. El diaca es refereix al darrer escrit de comiat d'Alsina la nit anterior a ser assassinat i que és conegut com el seu testament espiritual. Les circumstàncies de la mort d'Alsina van ser aclarides per la tasca d'un company seu, Mn. Miquel Jordà: "El director de l'hospital de Sant Joan de Déu havia fet una llista i l'havia assenyalat. Quan hi anaven els militars, anaven a buscar noms concrets. Això

demostra que el martiri pot arribar tant per l'esquerra com per la dreta", indica Cortada. El jove soldat que el va afusellar (i que es va suïcidar al cap dels anys) va relatar després que, abans de disparar, Alsina li va dir: "Nome vendes los ojos, quiero verte para darte el perdón." A Xile, on tenen Alsina per sant, per recordar el 50è aniversari han fet un mosaic amb rajola a la paret del cementiri parroquial de San Bernardo on està enterrat i faran un mural de 30 m. En un Via Crucis premonitori escrit

pel mateix Alsina, a la primera estació presenta la condemna a mort de Jesús i les seves motivacions humanes: "Jesús és condemnat a mort. Perquè heu estat sincer, perquè heu estimat els pobres, els leprosos, els infants; perquè heu defensat els oprimits, us trobeu jutjat i condemnat a mort. Sabem, Senyor que, si volem viure una mica com vós, serem escarnits, befats, la riota del poble. Doneu-nos força per lluitar, per ser sincers, per estimar encara que ens costi la vida."

Quan la pedra ens acostava a la transcendència

Col·loqui sobre els evangelistes a la basílica de la Sagrada Família



El Museu Diocesà de Barcelona, marc d'excepció per acollir aquest acte cultural.

MAC
Barcelona

El Museu Diocesà de Barcelona va acollir dijous 16 de novembre l'interessant col·loqui “La paraula que construeix humanitat. Els evangelistes a la Sagrada Família”, on diversos experts van analitzar el significat dels quatre evangelistes i la seva màxima expressió artística a les torres de la basílica gaudiniana.

Després d'unes paraules de salutació per part de Mn. Santiago Bueno, degà del Capítol de la Catedral de Barcelona, i Esteve Camps, delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família, va començar la intervenció dels quatre ponents. Mn. Josep M. Turull, canonge de la catedral de Barcelona i rector de la basílica de la Sagrada Família, va exercir-ne de moderador.

“El tetramorf és una figura recur-

rent a l'art medieval. Els seus orígens es remunten als textos dels profetes Isaïes i Ezequiel. Al Nou Testament, concretament al llibre de l'Apocalipsi, ja apareix aquesta iconografia cristiana amb quatre personatges ben diferenciats entre ells”, va explicar el canonge Mn. Robert Baró, director del Secretariat diocesà de Patrimoni Cultural de l'arxidiòcesi de Barcelona i director del Museu Diocesà de Barcelona.

Una sèrie d'imatges anaven il·lustrant les exposicions de cadascun dels conferencians. La Dra. Maria Garganté, doctora en Geografia i Història i membre de la Comissió artística de la Sagrada Família, va prosseguir el fil argumental de Mn. Baró i va parlar de l'evolució iconogràfica del tetramorf des del gòtic fins a l'actualitat.

La Dra. Garganté va posar en relleu que les magnífiques imatges esculpides a les catedrals gòtiques de Chartres i de Burgos “esdevenen el cant del cigne del tetramorf com a figura simbòlica per donar pas a la

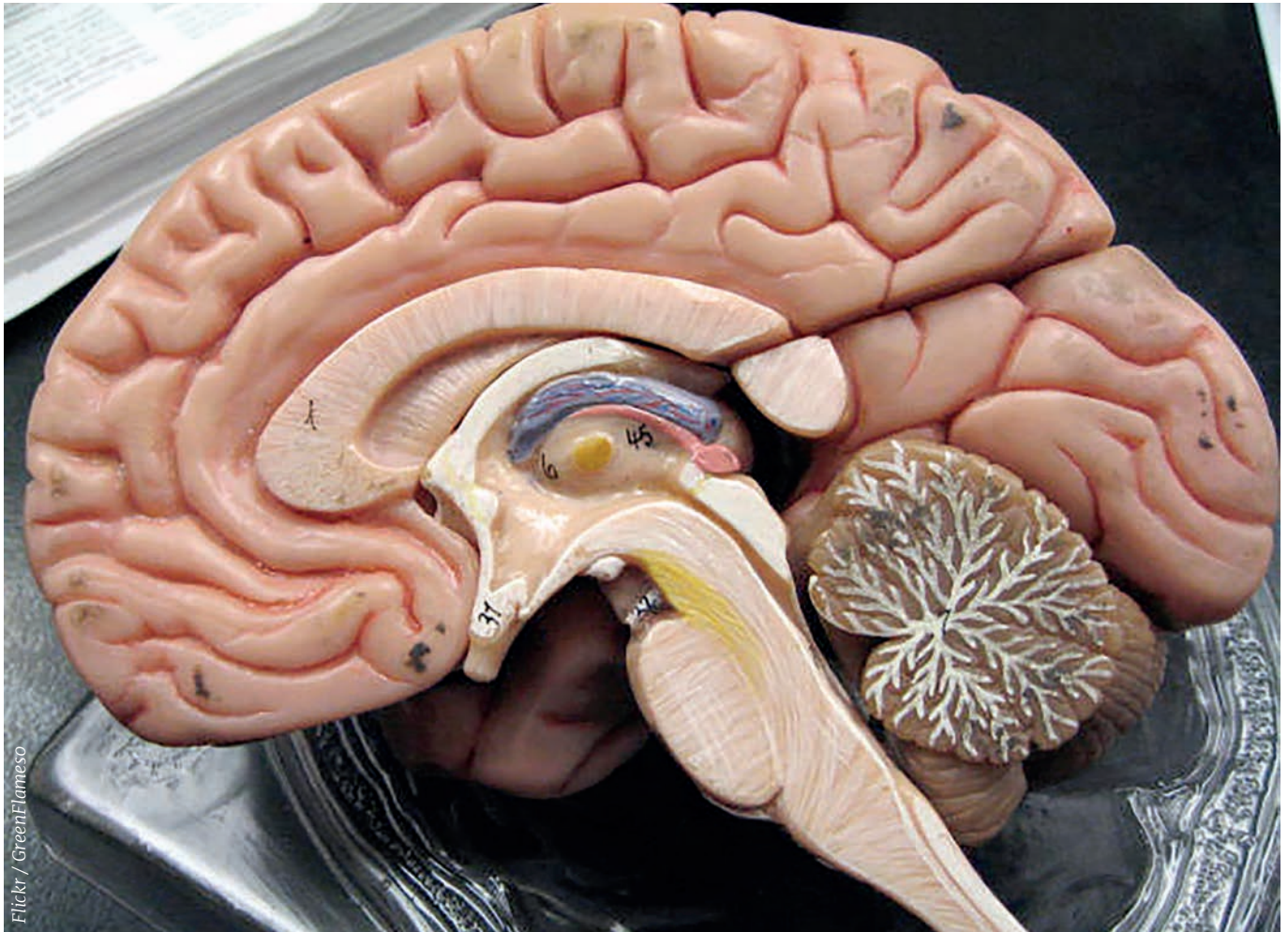
figura corpòria, humana, dels evangelistes”.

Per la seva banda, el Dr. Jordi Faulí, arquitecte director de la basílica de la Sagrada Família, va descriure amb tota mena de detalls el procés constructiu de les torres dels evangelistes (el cos amb finestres triangulars, les inscripcions “Amén” i “Al·leluia”, l'icosaedre...), així com de les imatges del tetramorf executades en color blanc (el llibre amb l'abreviatura, en vermell, de cada evangelista, les ales de nou metres d'alçada...).

“La Sagrada Família és el gran regal de l'Església de Barcelona al món”, va afirmar la Gna. Margarida Bofarull, delegada diocesana de Pastoral de Fe i Cultura de l'arxidiòcesi de Barcelona. Ella va ser l'encarregada de reflexionar sobre la dimensió teològica i evangelitzadora de la basílica. Va definir la Sagrada Família com a “catequesi en pedra” i “expressió bellíssima de la fe cristiana”. “La Sagrada Família —va afegir— respon als anhels més profunds del cor de la persona humana.”

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

L'estudi del cervell també ens dona novetats



S'ha descobert un nou tipus de cèl·lules al cervell que fins ara no es coneixien.



MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

La troballa que ha fet l'equip liderat pel neurocientífic italià Andrea Volterra és prou interessant per parlar-ne. Han descobert un nou tipus de cèl·lules al cervell que fins ara no es coneixien. Com probablement ja sabeu, les cèl·lules cerebrals es divideixen en dues classes: les neurones i les que formen la glia. Cada persona té, de mitjana, 86.000 milions de neurones, unides

entre elles per centenars de bilions de connexions. Constitueixen la part principal del cervell. Però no es pot menystenir la funció de la glia. Rep aquest nom, que en grec significa *cola*, el conjunt cel·lular que manté les neurones unides i enganxades, i que després s'ha vist que també té altres funcions a realitzar. És en aquest grup que s'ha fet el descobriment que us diem.

Fins ara es coneixien tres tipus de cèl·lules de glia: endimàries, oligodendròcits i astròcits, que fan de barrera a substàncies potencialment tòxiques, protegeixen neurones i controlen la bioquímica del cervell. La troballa actual és d'un altre tipus dintre dels astròcits: els glutamatèrgics, anomenats així per contenir glutamat, que és un neurotransmissor excitador que estimula les neurones que el reben. El glutamat

està implicat en els processos d'aprenentatge i memòria i no en tenen les altres cèl·lules de la glia.

Volterra i els seus col·laboradors suggereixen que aquests astròcits glutamatèrgics podrien estar a mig camí entre els altres astròcits i les neurones, cosa que altres neurocientífics no acaben de veure clar. Però, sigui el que sigui, el que és clar per a tothom és que l'estudi d'aquest nou tipus cel·lular ajudarà a comprendre com funcionen els mecanismes de la memòria i els mecanismes d'aprenentatge i també, és clar, com es generen certes malalties mentals, com el Parkinson, que presenta alteracions en la transmissió neuronal a través del glutamat.

Desitgem, doncs, que la investigació continuï endavant. És un progrés científic que també és progrés per a la medicina.

GENT DE CASA

Pere Beleta i Gasull



Façana de la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell.



**JOAN
PALLARÈS
PERSONAT**
Historiador

Mossèn Pere Beleta i Gasull va néixer al bisbat d'Urgell, a la població de Guissona, el 6 de maig del 1873. Eren temps convulsos; feia tres mesos que s'havia proclamat la Primera República i el país estava en plena tercera guerra carlina.

Sentint la vocació sacerdotal, ingressà al Seminari de Solsona; va passar després al de Barcelona. Va ser considerat un seminarista brillant, amb molt bones notes. Acaba-

ria els estudis sent ordenat prevere a primers del 1898.

El mateix març del 1898 és enviat de vicari a Santa Maria de Cubelles i el desembre a Sant Genís de Vilassar; després a la parròquia de Santa Madrona a Barcelona, passant més tard a Sant Cugat del Vallès i, finalment, de regent a la de Santa Eulàlia de Pallegà.

Quan arribà a rector ho va ser de la parròquia de Sant Andreu d'Òrrius. El 1916 va ser rector de la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell, substituint mossèn Hermenegildo Santacana. A partir d'aquell moment, quedaria vinculat a la parròquia, malgrat que algunes malalties l'obligaren a absentar-se algunes vegades, com quan el 1930 va tenir de regent mossèn Josep Maria Alomà (vegeu *Catalunya Cristiana* de 17 d'octubre del 2021).

A Sabadell va acabar les obres del temple que, malgrat haver estat consagrat el 1885, encara restaven aspectes per acabar. Va fer construir el darrer altar que mancava i organitzà una subscripció popular per adquirir l'orgue. Recaptà 35.263 pessetes, però el cost, amb el muntatge, va ser de 46.572, aportant els membres de la junta d'obres els diners de la diferència.

El febrer del 1919 li va ser tributat un homenatge, oferint-li un banquet d'honor; el motiu va ser haver estat nomenat capellà d'honor del rei Alfons XIII.

Sabem que va ser un sacerdot lletraferit i amb inquietuds. El veiem guardonat als jocs florals del Casino de Granollers el 1896; també aquell any obtenia un accèssit a l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida. Va col·laborar el 1901 a la revista *Lo pensament català*, que dirigia mossèn Cinto Verdager, i a l'Acadèmia Mariana de Salamanca, en un certamen en honor a la Mare de Déu de la Peña de Francia.

Passada la guerra, es reincorporà de nou a la parròquia fins a la seva jubilació. Va morir a Sabadell a meitat de març del 1949, als setanta-cinc anys i amb més de trenta passats a Sabadell, on era reconegut i estimat.



JORDI GRAUPERA

Estimaràs Déu sobre totes les coses
Fragmenta Editorial, 2023, 86 pàg.

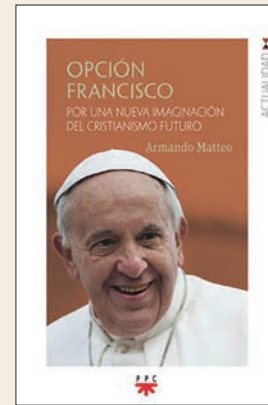
Segons el filòsof Jordi Graupera, el procés de comprensió i control de la realitat hauria donat lloc a diverses formes d'expressió religioses. En aquest llibre exposa l'origen històric del monoteisme: què va desterrar, què va imposar, què va perdre pel camí...



CARDENAL ROBERT SARAH

Todo lo que nos ha dejado
Ediciones Palabra, 2023, 288 pàg.

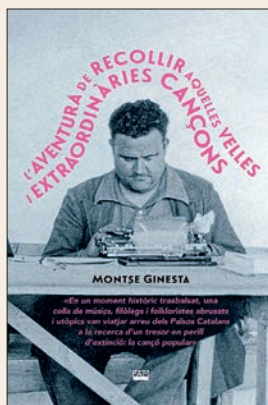
En aquestes pàgines, el cardenal Robert Sarah ret homenatge al seu amic Benet XVI als seus escrits. "Em sembla que Joseph Ratzinger va entrar místicament en l'experiència de la filiació divina a través de la seva unió amb el Fill encarnat, Jesús", explica el prelat.



ARMANDO MATTEO

Opción Francisco
Editorial PPC, 2023, 152 pàg.

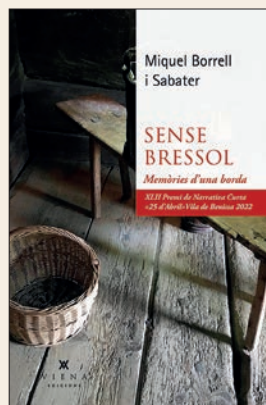
Apropiant-se de l'horitzó de pensament del papa Francesc, l'autor considera que el cristianisme actual ha de posar en el centre la joia de l'Evangelí, no témer ser creatiu i retornar cada dia a la mirada misericordiosa de Jesús.



MONTSE GINESTA

L'aventura de recollir aquelles velles i extraordinàries cançons
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2023, 232 pàg.

El lector hi trobarà una selecció de fragments d'algunes de les memòries escrites pels caçadors de cançons, els homes i dones (Palmira Jaquetti, Joan Tomàs...) que les recollien per a l'*Obra del Cançoner Popular de Catalunya*.



MIQUEL BORRELL I SABATER

Sense bressol
Viena Edicions, 2023,
126 pàg.

Segona meitat del segle XVIII. La Rosa, abandonada de naixement a les portes d'una església, és acollida per una família pagesa. De gran, entra a treballar com a criada a la casa d'un notari. El fantasma dels seus orígens acabarà condicionant moltes de les seves decisions.



ÈRIC LLUENT

Islàndia, l'illa del vent
Ara Llibres, 2023,
206 pàg.

El periodista Èric Lluent, que resideix a Islàndia des de fa anys, ens ofereix una oportunitat única per conèixer amb profunditat i rigor la societat islandesa. Una nació que es debat entre la tradició i la modernitat amb el temor de perdre la seva identitat mil·lenària.

CRÍTICA DE TEATRE

Posar el dit de Colom a l'ull



ANDREU
SOTORRA

andreusotorra@gmail.com



L'actor Joan Carreras i l'actriu Tamara Ndong, dos dels protagonistes de l'obra "Amèrica" de Sergi Pompermayer.

Torna l'obra *Amèrica*, estrenada l'anterior temporada. L'any 1492, Cristòfol Colom i el finançament dels Reis Catòlics van posar la primera pedra de l'esclavisme en una terra que no coneixien fins aleshores. L'obra *Amèrica*, de Sergi Pompermayer (Barcelona, 1967) beu d'aquestes fonts. S'apuntala en una data clau del segle XXI que va canviar el curs de la història, l'11S, amb l'atemptat a les Torres Bessones retransmès en directe a la televisió, i situa el moll de l'os el 2021 en una residència hereva de la burgesia catalana amb passat d'esclavista. Això li permet relacionar o justificar per partida doble el títol d'*Amèrica* —geogràfic i patronímic— des del present al passat del segle XIX.

El dramaturg Sergi Pompermayer situa els seus personatges a la finca catalana de Vil·la Edèn. En la família d'*Amèrica* hi ha el pare, la mare, l'àvia, el fill arribat de Londres pel seu aniversari i la seva nova companya d'origen africà i l'assistenta de la matriarca que també fa de serventa. La base de l'obra és el discurs, prou revelador i esgarrapador, però que podria ser encara més agosarat, més punyent i fins i tot més políticament incorrecte.

L'estructura del muntatge no

passa per alt un salt espacial i temporal des del present al segle XIX, gràcies a diversos cops d'efecte en escenes fugaces que fa que dos dels protagonistes, l'actor Joan Carreras i l'actriu Tama Ndong, tinguin alguns dels seus millors moments en el passat esclavista i en l'actual, en un contrast molt ben perfilat entre la vella opressió i l'actual alliberament. Però el repartiment no seria encara el que és sense les intervencions de dues de les altres protagonistes, la mare (Mireia Aixalà) que viu establerta en la comoditat hereva de la família, mirant sempre la copa buida, i la matriarca (Carme Fortuny), en cadira de rodes, amb un grau aparent de demència senil, amb poques paraules, però amb alguns moments de clarividència que reblen el clau del cinisme esclavista.

Julio Manrique ha dirigit la família d'*Amèrica* i ho ha fet donant molt de pes al discurs servit per l'autor. No ha buscat, doncs, portar els espectadors més enllà, a través d'una concepció ni escenogràfica ni simbolista, sinó simplement a través de la paraula. I per fer-ho, compta amb el conjunt d'interpretats. Mirant-te'ls bé, no diries que fan cara d'esclavistes. Però ja se sap que el món és ple de falses aparences.

AMB BON HUMOR



"AMÈRICA",

de Sergi Pompermayer

INTÈRPRETS: Joan Carreras, Mireia Aixalà, Tamara Ndong, Marc Bosch, Aida Llop i Carme Fortuny

DIRECCIÓ: Julio Manrique

La Villarroel, Barcelona

Fins al 7 de gener

CRÍTICA LITERÀRIA

Poeta i prosista



**MN. JOSEP
RUAIX I VINYET**
Eclesiàstic, gramàtic
i escriptor

LLEONARD DEL RIO CAMPMAJÓ

Beneït sigui el nou dia...!
Parnass, 2020, 130 pàg.
Nits d'insomni
Parnass, 2023, 242 pàg.



Leonard del Rio Campmajó (Igualada, 1942) és bastant conegut com a poeta, però també és prosista i moltes altres coses.

Com a poeta, el seu darrer llibre és el titulat *Beneït sigui el nou dia...!*, que conté una cinquantena de composicions de temàtica religiosa. El resumeix molt bé el prologuista (Mn. Josep Massana, actiu rector a Igualada): “Fruit de vivències des de la infantesa, aplegant tradicions i records entranyables, endinsant-se en el cor de les nades familiars, ens convida amicalment a un apassionant viatge interior que ens obre a panoràmiques tan insòlites com engrescadores per a aprofitar, a fons, la vida: un regal que mai no sabrem agrair prou.” Podem afegir-hi que l'autor té molta facilitat per a versificar, que procura afinar la forma i que sap triar —per tal de fer més atractiu el volum— escaients il·lustracions; a més, testimonia una fe compromesa: “Maria, salut i vida, / no t’he trobat a l’altar: / estaves amb els qui ploren, / amb els pobres i els malalts” (pàg. 81).

Com a prosista, més recentment ens ha ofert *Nits d'insomni*, llibre subtítulat *50 relats breus amb sabor igualadí*. També podem manllevar-ne una síntesi al pròleg (del prohòm anoienc Carles M. Balsells): “... llibre àgil i amè. De reflexions sobre fets quotidians, a vegades a l’entorn d’una situació impensable, o de qualsevol anècdota, viscuda o llegida, que el menen a curioses disquisicions, sovint en to de fina ironia...” Els relats o comentaris segueixen aproximadament el curs de l’any a un ritme setmanal. Els qui no som igualadins també hi podem gaudir, perquè l’humor sempre és sa; de passada, observem el fluir d’una capital de comarca ben vivaç. Heus ací una mostra d’aquesta prosa, caçada a l’atzar: “El món ha canviat com una mitja. No sé si en bé o en mal. / Deixeu-me acabar amb aquesta ocurrència familiar: ‘Avi, a la vostra època que no hi havia mòbils, ni Google, ni internet, ni tauletes electròniques... Què fèieu servir a l’escola?’ ‘El cap, fill meu, el cap!’” (pàg. 49). Doncs això és el que fa servir Leonard del Rio.

UN NOU LLINDAR

Un poble que espera...

A la carta encíclica *Fratelli tutti*, el papa Francesc comença el cinquè capítol titulat “La millor política” amb aquesta reflexió: “Per fer possible el desenvolupament d’una comunitat mundial, capaç de realitzar la fraternitat a partir de pobles i nacions que visquin l’amistat social, cal la millor política posada al servei de l’autèntic bé comú. En canvi, malauradament, la política avui sovint sol assumir formes que dificulten la marxa cap a un món diferent” (FT 154). Els nostres pobles necessiten llum per afrontar el moment actual i ajudar a viure amb dignitat humana.

El temps de l’Advent té molt a veure amb el tema de la llum. Hi ha una percepció espontània que ens predisposa a deixar-nos il·luminar i gaudir d’una major claredat per discernir com hem d’actuar davant d’un ambient de crispació i descontentament global. Hem de recuperar el gust de ser poble i animar-nos a refer una convivència que en molts llocs està afeblida. Quan el populisme envaeix els MCS i el llenguatge en general ignora la legitimitat de la noció de “poble” i ho patim.

Necessitem llum. A la nit de Nadal se’ns dirà que “el poble que caminava a les fosques ha vist una gran llum” (Is 9,1) i escoltarem sant Pere quan ens convida a reconèixer que som poble: “Vosaltres, que en altre temps no éreu poble, ara sou poble de Déu” (1Pe 2,10). Des d’aquesta perspectiva podem projectar un itinerari de reconstrucció de la mà d’Isaïes i de l’Evangeli. Els cristians no només hem d’encaixar les tensions que vivim com a poble, sinó que hem d’intentar superar-les oferint la nostra responsabilitat ciutadana, sempre amb vista al bé de tots. Que la llum de l’esperança ens animi a fer-ho.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:  **appec**
editors de revistes i digitalsAmb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència**Director:** Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Juan Manuel Bajo, Pilarín Bayés, Joan Bo-
ronat, Alfons Calderón, Juanjo Fernández,
Quique Fernández, Tica Font, Antonio Gil,
Concepció Huerta, Ignasi Miranda, Glòria
Monés, Rodrigo Moreno, Francesc Nico-
lau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Josep
Ruaix, Annabel Sánchez, Jordi Sánchez,
Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Josep
Teixidó**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Club Nous Amics: Janet Duatis**Autoedició i compaginació:**

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari **Agenda****Barcelona****JOBAC**El **diumenge 3 de desembre**, a les
18.00, trobada *Les llavors de la JOBAC*
amb motiu de la publicació del llibre
La JOBAC, una proposta eclesial i social
de Josep Lligadas amb Tere Jorge,
l'autor, Josep M. Fisa, Anna Luque,
Jordi Soriano i Xavier Morlans a la
parròquia de Sant Pau del Camp de
Barcelona.**CASAL LOIOLA**El **diumenge 3 de desembre**, a les
18.00, pregària sinodal en clau Tai-
zé; el **divendres 8**, a les 12.00, cele-
bració de la Immaculada (c/ Balmes,
138 - Barcelona).**ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ**El **diumenge 3 de desembre**, a les
17.00, Estructures Variables, con-
cert de Nadal per a la Fundació Mi-
rada de Esperanza; el **dissabte 16**,
a les 17.00, concert de Nadal amb la
Coral Allegro a favor de la Funda-
ció Manos Providentes (c/ Consell
de Cent, 293 - Barcelona).**VII TROBADA NACIONAL DE DO-
NES CONFRARES**El **dijous 7 de desembre**, a les 16.00,
al Seminari de Barcelona; el **diven-
dres 8**, a les 9.45, celebració de la
Immaculada a la basílica de la Mer-
cè de Barcelona; a les 16.15, taula
rodona al Teatre Blas Infante de
Badalona; el **dissabte 9**, a les 9.30,
trobada al claustre de la Mercè de
la Sagrada Família. Més informació:
tel. 639 176 902.**PARRÒQUIA DE SANT PACIÀ**El **cap de setmana del 15 al 17 de
desembre**, romiatge de la comuni-
tat pastoral de Sant Andreu a Mont-
serrat en el marc dels 100 anys de
tinença. Més informació: tel. 933
466 554.**PSICOLOGIA I ESPIRITUALITAT**De **gener a juny** l'Institut Superior
de Ciències Religioses de Barcelona
organitza, al monestir de Sant Pere
de les Puel·les, un curs d'introduc-
ció a la psicologia i l'espiritualitat.
Més informació: secretaria@iscreb.
org.**Girona****CORALS**El **divendres 8 de desembre**, a les
17.30, concert a l'església parroquial
de la Cellera de Ter amb les corals
d'Anglès, Bonmatí i la Cellera.**Solsona****ANY JUBILAR BELLPUIG**El **dimecres 6 de desembre**, a les
11.00, celebració dels 400 anys de la
primera arribada del Crist de Bor-
mio a Bellpuig i 70 del seu retorn:
missa a l'església de Sant Nicolau
de Bellpuig.**Tortosa****IMMACULADA**El **divendres 8 de desembre**, a les
12.00, solemnitat de la Immaculada
a la catedral de Tortosa.**Urgell****XXV FESTIVAL D'ORGUES DE PO-
NENT I DEL PIRINEU**El **divendres 8 de desembre**, a
les 18.30, concert de Cristina Alís
a l'Espai Sant Domènec de la Seu
d'Urgell; el **dissabte 9**, a les 18.00,
The Delightful Pocket Company a la
parròquia de Puigcerdà.**Vic****TERRITORI OLIBA**El **dimecres 6 de desembre** i el **dis-
sabte 9**, a les 12.00, visita guiada
*Quina bestiesa: les bèsties del mones-
tir*, al monestir de Santa Maria de
Ripoll.**COVA DE MANRESA**El **cap de setmana del 15 al 17 de
desembre**, recés *Preparem el Nadal*
amb David Guindulain, s.j. (tel. 938
720 422).**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè les persones amb discapaci-
tat siguin al centre d'atenció de
la societat i que les institucions en
promoguin la inclusió

“Els joves de les confraries estan molt animats i tenen unes creences molt fortes”

**IGNASI MIRANDA
ROSA MARÍA JANÉ CHUECA**

Del 7 al 9 de desembre Barcelona acull la VII Trobada Nacional de Confraresses amb el lema “Ens estima per igual. Valora-la a la llum de la fe”, organitzada per l'Associació de Confraresses de Barcelona (mujerescofradesbarcelona.blogspot.com). La seva presidenta, Nuria Borraz, ens parla sobre el paper de la dona en el món confrare i la seva integració.

Com podem definir una confraria?

És un grup de fidels que s'ajunten per fer els seus actes creients, principalment actes de culte. Dins de la nostra idiosincràsia entren les processons al carrer, que és com una catequesi al carrer.

Quines són les particularitats i les necessitats de les confraresses?

Les dones ens hem anat introduint a les confraries, perquè en el passat n'hi havia moltes en les quals no ens deixaven entrar, no ens deixaven processonar al carrer. Les dones es dedicaven a treballs més típics de casa, com cosir túniques, però no podien participar de la vida de la confraria. Ara, les coses han canviat una mica i hem avançat ja sigui per necessitat, per moda o per convenciment. Les dones ja s'han pogut incorporar en tots els treballs de la confraria, tot i que no a tot arreu és igual. Hi ha llocs on encara no es permet que les dones puguin sortir en processó, ni poden portar un pas, i és molt difícil que puguin formar part de les juntes directives. Encara ens queda molt camí per recórrer.

On cal buscar l'origen d'aquestes trobades nacionals de dones?

A causa que les dones no podien entrar a les confraries, es van començar a formar confraries de dones i també associacions de dones per lluitar perquè la dona es pogués integrar a les confraries. Una d'aquestes associacions, la més forta, l'Associació de Confraresses de Cartagena, va pensar que seria bo que es comencessin a fer aquestes trobades per saber com estava la dona a les diferents localitats d'Espanya i per poder ajuntar-nos totes i explicar públicament el que passava, denunciar una mica la situació de la dona al nostre àmbit confrare.

NURIA BORRAZ

Presidenta de l'Associació de Confraresses de Barcelona



Quines expectatives hi ha per a la trobada de Barcelona?

Esperem continuar parlant de la situació de la dona, de conscienciar sobre com estem i trobar la manera de poder continuar avançant en la integració de la dona en les confraries en aquests nivells més alts que encara ens falta.

Per on passa el present i el futur de les confraries?

Estem vivint èpoques complicades per a les persones creients, per a les persones religioses. És una època difícil, però volem continuar treballant i intentant que continuï. És difícil que els joves accedeixin a les confraries, però la gent jove que hi participa està molt animada i té unes creences molt fortes.

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS



ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT